

Déliab

13. SZÁM

4
LLÉR

ESZENYI OLGA
BELVÁROSI
SZINHÁZ:
ESPRESSO
(Wellesz felvétel)

RÁDIOMŰSOR
MÁRC. 21. ÁPR. 6-IG

ki.
tés.

elvet
egyei
nekek
. 27.
ka —
bb a.
artás.
mpiai
észek
ással-
gzők.
ayper.

2. Ig.
Bela.
O. G.

nevét
mult
közül
elényi
stván,
Kardos
Imre,

14
FILLÉR

Déliab

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér. Biztosítással kombinálva negyedévre 2 pengő 60 fillér, félévre 5 pengő 20 fillér, egy hónapra 90 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50, Jugoszláviában 2 dinár, Romániában 7 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány uca 12. Telefon: 14-23-39, 14-23-50.
Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

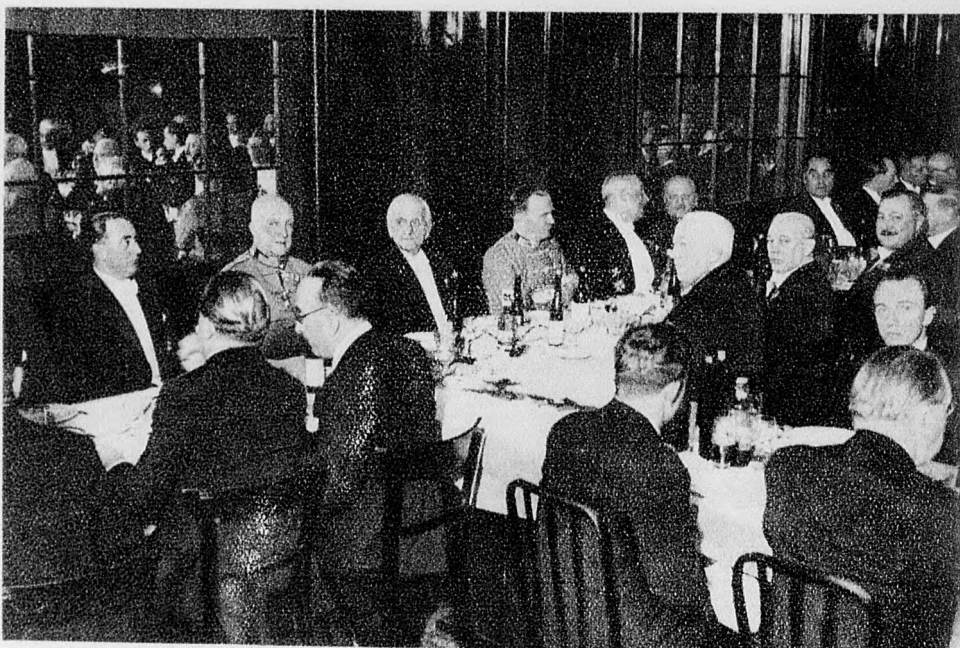
Vígsház :
ELSŐ SZERELEM
Karády Katalin,
Tolnay Klári
(Wellesz felv.)

litást
(MFI felv.)

án, Littay
(Takab felv.)

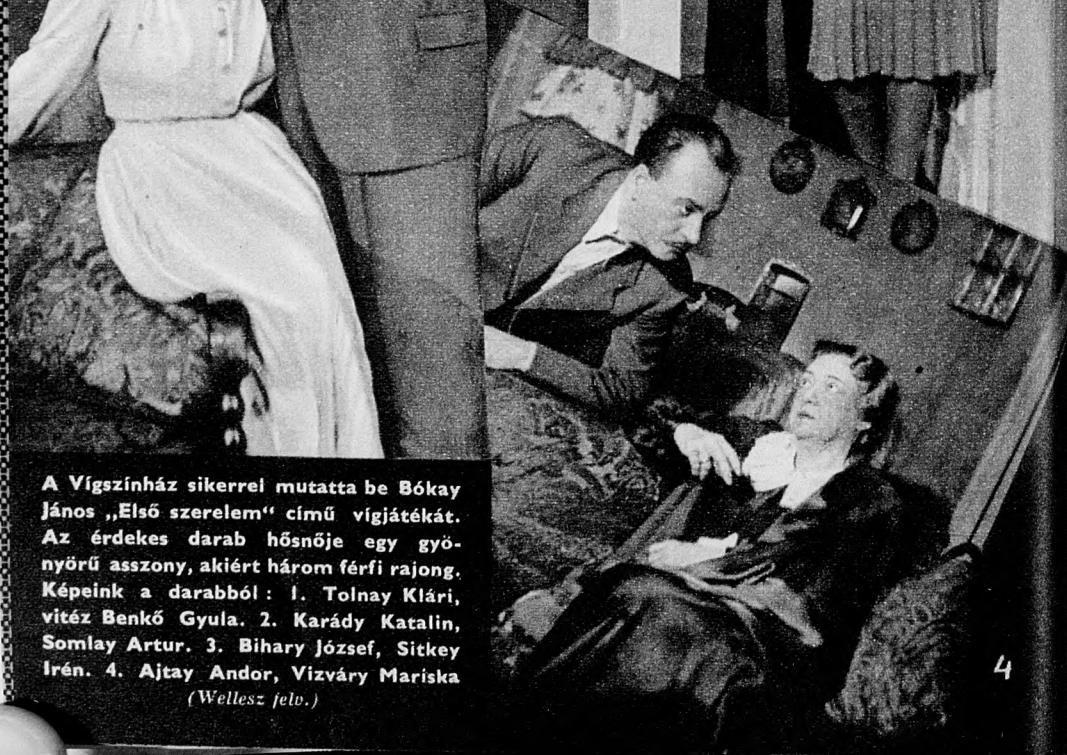

A Főméltóságú Kormányzó Ur meglátogatta „Gyermek a művészetben“ kiállítást
(MFI felv.)

A MAC Régi Gárda vacsoráján. Mikecz Ödön, József főherceg, Kánya Kálmán, Littay altábornagy, Sztranyavszky Sándor, br. Wlassics, Veress Imre, a MAC elnöke (Jakab felv.)

Első SZERELEM

A Vígszínház sikerrel mutatta be Bókay János „Első szerelem” című vígjátékát. Az érdekes darab hősnője egy gyönyörű asszony, akiért három férfi rajong. Képeink a darabból: 1. Tolnay Klári, vitéz Benkő Gyula. 2. Karády Katalin, Somlay Artur. 3. Bihary József, Sitkey Irén. 4. Ajtay Andor, Vizváry Mariska
(Wellesz felv.)

Nem vagyunk házasok

A Pesti Színház sikerrel mutatta be Durand francia író vígjátékát „Nem vagyunk házasok“ címen. Képeink a darabból: 1. Mezey Mária, Somló István. 2. Muráti Lili, Mezey Mária. 3. Muráti Lili, Perényi László. 4. Pártos Erzsi

SOK HŰHÓ SEMMIÉRT — SALOME

Shakespeare-nak, a halhatatlan angol drámaíró zseninek talán egyik legkedveltebb, bűbajos vígjátéka a „Sok hűhó semmiért” című remekmű, amelyet 1876-ban mutatott be legelőször a Nemzeti Színház. A mulatságos, fordulatos vígjáték ötletét Shakespeare Banello olasz novellista „*Hogyan szereltt bele Fenícia Lionatába Timbeo di Cardona úr, amidőn arragóniai Péter királlyal Messinában volt*” című elbeszéléséből vette át. Így született meg Bencze, páduai nemes ifjú és a szép Beatriz nevettető, fordulatos históriája. Shakespeare-nak ezt a kedves, vidám játékát Arany Jánosnak, a nagy magyar zseninek fia, Arany László fordította, aki maga is kiváló költő és műfordító volt. A Nemzeti Színház most elővette ezt a régi és méltatlanul kissé elfeledett fordítást és így a „Sok hűhó semmiért” Arany László tolmácsolásában kerül a közönség elé. A színház lázas munkával készül az érdekes és szép feladatra. Olyan parádés szereposztásban hozza ki a vígjátékot, ami már egymagában is biztosítja az érdeklődést. A vígjáték főbb szerepeit *Petheő Attila, Táray Ferenc, Rápolthy Anna, Olty Magda, Apáthy Imre, Füzess Anna, Vándory Margit, Matány Antal, Ungvári László, Tapolezay Gyula, Ónody Ákos és Gabányi László* játsszák. Rendező: Major Tamás, aki többheti munkával át tanulmányozta a külföldi Shakespeare-rendezések egész irodalmát. Bizonyos, hogy senki nem készül nála nagyobb izgalommal az érdekes feladat megoldására.

Áprilisban ünnepi napja lesz a magyar királyi Operaháznak is. Kiváló operai együttesünk már hosszabb idő óta készül és dolgozik Strauss Richárd egyik legszebb és leghíresebb művének, a „Salome”-nak új betanulására. Strauss Richárd ezt a ragyogó, zenei remekműnek számító alkotását még a nagy világháború előtt írta. A mű irodalmi forrása Oscar Wilde-nak halhatatlan „Salome”-ja volt. Salome bibliai története az irodalom legnagyobb zsenijét, Flaubert-t is megihlette, aki „Heródiás” címmel páratlan szépségű elbeszélést írt a témáról. Strauss operáját Wilde szövegére írta. A nagyszerű zeneművet Strauss Richárd hat esztendővel ezelőtt személyesen vezényelte a budapesti Operában. Az új betanulás, az új rendezés az ő elgondolásait igyekeznek most valóra váltani. Salome szerepét Walter Rózsi, Heródiást Budanovits Mária, Heródest Laurisin Lajos énekli. Strauss „Salome”-ja hatalmas külföldi sikerek után jutott el Operánk színpadára, ahol állandóan műsoron szerepelt. Most az Operabarátok Egyesületének díszelőadásán az „Igor herceg” nagy balettjelenetével, a „Poloveci táncok”-kal kerül bemutatásra. Az előadást Failoni Sergio, Operaházunk nagyszerű tehetségű olasz vendégkarmestere vezényli, a rendezés munkáját Rékai András végzi. A csodálatos szépségű díszletek Fülöp Zoltán szcenikai remekei. Az új Salome sok meglepetéssel fog szolgálni Operánk közönségének. Strauss Richárd muzikájának Magyarországon külön hódoló tábora van és ennek a tábornak külön élménye lesz a Salome előadása.

Strauss
Richárd

Failoni

Rékai
András
(Vajda M.
Pál felv.)

Arany
László

Pethő
Attila

Rápolthy
Anna
(Vajda M.
Pál felv.)

A Kulissza mögött...

A színész egyetlen reménye, álma, vágya a jó szerep. A jó szerep mindent meghozhat, dicsőséget, pénzt, hírnevet. A szerep tulajdonképpen a színész — élete. A szerepért tehát minden áldozatot meg kell hozni. És a színész meg is hoz minden áldozatot. Kicsit és nagyot egyaránt. Filmszínészekről tudjuk, hogy megtanulnak lovagolni, úszni, egyáltalán minden sportot a szerep kedvéért. Sokan a legvakmerőbb artistabravurra vállalkoznak egy-egy szerep kedvéért. A nők még löbbre képesek. Lefognak, vagy meghíznak, sőt talán el is csúfítják magukat egy szerep kedvéért. Kellemesebb ösztönalázkodások közé tartozik, amikor a prózai színész megtanul táncolni, vagy énekelni egy-egy

szerep kedvéért, vagy amikor az énekes arra vállalkozik, hogy — csak beszélni fog és nem énekelni. Bajor Gizi nemrég egy nehéz táncot tanult meg az egyik szerep kedvéért. Jávor Pál — emlékeztető — egy cirkuszi szerep miatt bravuros lovagló lett. Az egyik híres komikus a múltakban valóságos bűvészműtáncokat végzett a színpadon stb. stb. Persze van olyan eset is, amikor a jőhős „zongorázik” ugyan a színpadon, de ugyanakkor a színpalot mögött a színház karmestere játszik. (Elvégre, ha valaki egy nagy zongoraművésznőt alakít, mégsem képezheti ki magát pár hét alatt igazi zongoraművésznővé.) Az elmondottak azért aktuálisak, mert Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház nagy művésze most

Kiss Ferenc harmonikázni tanul. Eugen Stepat tanítja

harmonikázni tanul egy szerep kedvéért. Stepat, az ismert balalajka zenekarvezető a tanító és kiderült, hogy Kiss Ferenc ebben is nagyon tehetségesnek bizonyult, rövid idő alatt valóságos harmonikaművész lett. Legközelebb tehát a Nemzeti Színházban a közönség Kiss Ferencnek nemcsak játékában, hanem harmonikajátékában is gyönyörködhetik.

Lázár Máriának nagyon letesztelt Asztalos István „Elmondja János” című pompás regénye.

A színházi évad egyik kétségtelenül legnagyobb eseménye Fedák Sári fellépte. A nagy-

Fedák Sári legkedvesebb szereplőtársával, a kis ifjú Utassy Tivadarral a „Tokaji aszu” című darabban

szereplő művésznő felléptét még érdekesebbé teszi az a körülmény is, hogy tíz év után újból fellép Rátkai Mártonnal, akivel a legforróbb királyszínházi estéken annyi éven keresztül annyi nagy diadalt aratott. A „Tokaji aszu” premijerje után külön nagy házi ünnepség volt Fedák Sári és Rátkai Márton tiszteletére. Az ünnepettek egymást köszöntötték fel, Fedák Sári annak az örömeinek adott kifejezést, hogy újból együtt játszhatik Rátkaiával, akivel, mint mondta, tíz éve nem szerepelt együtt, de azelőtt tizenöt éven keresztül csaknem mindennap színpadon volt. Rátkai viszont a felköszöntőben azt hangoztatta, hogy, mivel most tíz éven keresztül nem szerepelt együtt Zsaszával, reméli és bízton hiszi, hogy újból legalább tíz évig egyfolytában együtt játszhatik Fedákkal. Ebből már egy évet a „Tokaji aszu”-ba — „bekalkulált.”

Kedves esel történt az egyik legutóbbi főpróbán. A közönség elég hüvösen fogadta a külön-

Muráti Lili így üdvözölte a színpalak mögött Marie Bellt, a híres francia színésznőt

ben ügyes, de nem nagy igényű darabot. A második felvonás után a nézőtéri folyosón összetalálkozott a kis színésznő és az ismert író.

— Nos hogy tetszett a darab — kérdezte a kis színésznő?

— Hát bizony elég... — itt egyszerre más

hangnembe csapott az író és lüzzel magyarázta. — Hát igen, a darab nagyszerű, remek, elmés, szellemes, igazán kifogástalan...

A kis színésznő meglepődött, mert az író arcából más olvasott ki és megkérdezte.

— Igazán?! Magának annyira tetszik a darab.

— Hogyne — jelelte az író, — különösen akkor, amikor a színház igazgatója a

A miskolci Nemzeti Színház nagy sikerrel mutatta be Körössy Zoltán és Hmleky László „Aranykalász” című operettjét. A darab főszereplői: Szalma Sándor, Oltay Baba, Tompa Pufi, Madaras Vilma, Körössy Zoltán (Frisch felv.)

Délibáb

Nagybányai Nagy Zoltán és Fehér Ilona sikerült kiállítást rendeztek a Múteremben

hátam mögött van és szóról-
szóra hallja, amit mondok.

Mezey Mária most olvasta Aradi Zsolt „A játékos fia” című könyvét és elragadtatással nyilatkozott a műről.

A pesti színpadokon mostanában több olyan darabot láttunk, amelyeknek művész volt a hőse. Bibó Lajos „Sasfészek” című színdarabjának a hőse szobrászművész. A Pesti Színházban most színre kerülő Durand-darab hőse festő, Vécsey Leónak a Belvárosi Színházban bemutatott „Espresso” című darabjának pedig író a hőse. Ha az egészen könnyű műfajhoz érkeznénk, akkor is rögtön művész főszereplőre bu-

kanunk. A „Handa-banda” című operettnek a főszereplője muzsikos, zenekarvezető.

Turay Ida a „Méltóságos asszony” című vígjátékban szerepelt a napokban vidéken. A „Méltóságos asszony” tudvalegőleg egyike volt az utóbbi évek legnagyobb sikerének. Az Andrássy Színházban egyjolytában ment 150-szer. Csaknem minden nagyobb európai városban színre került. Londonban, Berlinben, Bécsben különösen nagy sikerrel. Eladták az a darab amerikai jogát is. Hollywoodban filmre vitték. Mindezek után Turay, a darab pesti címszereplője — mint mondtuk — jellepelt a minap egy vidéki városban is ebben a darabban. Turay jó kritikát is kapott, de a darabot levágta a sárga földig a helyi kritika...
Hiába, az ítéletek különbözők.

Minden kérdésben szakértő, ha Tolnai Világlexikonát áttanulmányozta.

Fehér Ilona: Kimonóban
(Nemzeti Sajtótudósító felv.)

A Domokos Lászlóné leánygimnázium VII—VIII. osztályú növendékei saját szerzeményű színdarabjukat adták elő
(Jakab felv.)

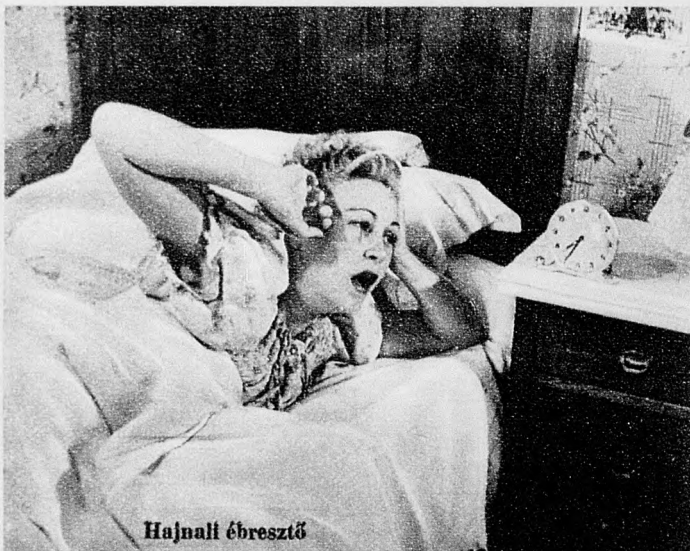

Délibáb

az író és
— Hát
szerű, re-
s, igazán
meglepő-
ából más-
rdetzte.
Magának
darab.
lle az író,
or, ami-
gatója a

A mis-
Nemzeti
sikerrel
Hilczky
t. A da-
ny Baba,
y Zoltán
ch. felv.)

Délibáb

Hajnali ébresztő

A dolgozó nő egy napja — képekben elmesélve

Több mint negyedszázaddal ezelőtt, az ezerkilencszáztíz évek elején nem volt népszerűbb jelszó nemcsak Európában, de szerte a világon, mint: jogot a nőknek! Politikai pártok írták zászlójukra, ligák és szövetségek alakultak az eszme szolgálatára. Az újságok hangosak voltak mindenre elszánt előharcosaik, a szüfrassetek megismétlődő botrányaitól. Ezek a többnyire élemedett korú hölgyek, az erősebb nem iránti minden elkeseredésükkel álltak csatasorba és nem voltak éppen válogatósak az eszközökben, melyekkel a győzelmet ki akarták kényszeríteni.

Jogot a nőknek! Szabaddá tenni előttük minden pályát, megnyitni a kapukat, hogy mint egyenrangú küzdőfelek vehessék fel a harcot az érvényesülésért az élet minden területén, ez volt akkor még elérhetetlen távolságban lebegő cél.

Ezekben, a ma már történelmi messzeségbe tűnt időkben egyik nagy napilapunk azt a megbízást adta valamelyik munkatársának, intézzen kérdést a társadalmi, művészi és politikai élet kiválóságaihoz, mi a véleményük a napi nyolc órai munkaidőről, szükségességnek tartják-e annak bevezetését

és miért? A fiatal riporter igyekezett kitenni magáért s egymásután szerezte meg az akkori idők prominenseinek nyilatkozatát. Csak egy volt még hátra. A legnehezebb, csaknem megoldhatatlannak látszó feladat: megszólaltatni a világhírű író, akinek gyilkosan szellemes mondásai szájról-szájra jártak s aki köztudomás szerint nem adott soha interjút. A riporter gondolt egy nagyot s másnap délután beállított abba a művészkлубba, ahol az író akkoriban kártyázní szokott naponta. Gyönyörű nyári nap volt.

— Mester — szólította meg az író, anélkül, hogy bemutatkozott volna — lapom kérése, lenne szíves megmondani, — szándékosan kerülte a „nyilatkozni” kifejezést — híve-e a nyolc órai munkaidőnek s miért?

Az író, anélkül, hogy egy pillantásra is méltatta volna, szárazon felelt:

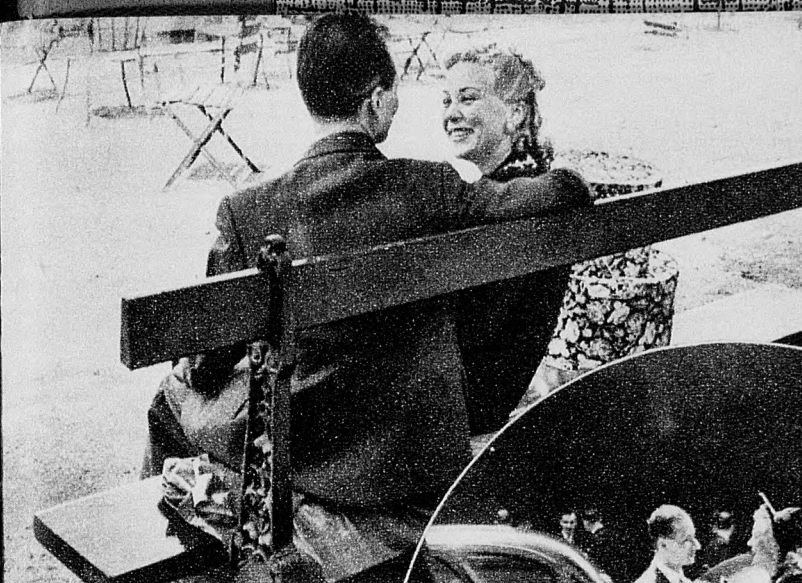
Munka a próbateremben

Kézbcsítőúton

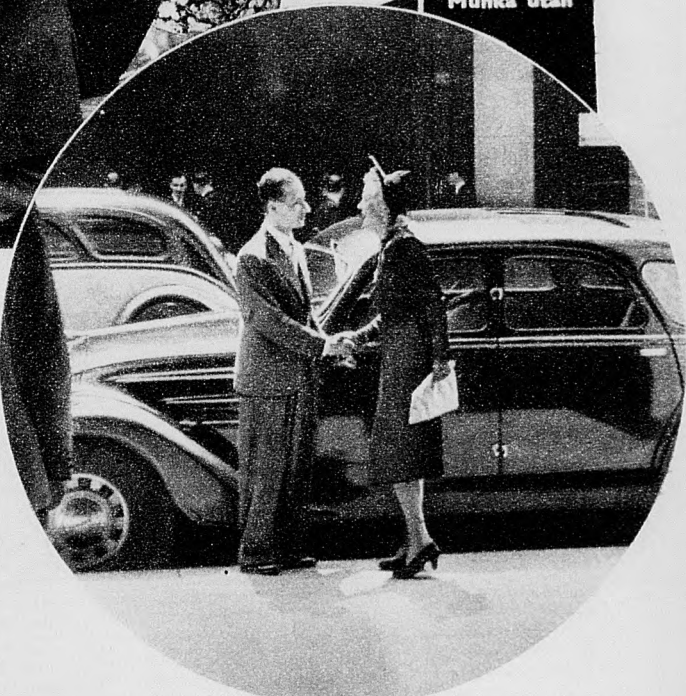
riporter
agáért s
meg az
enseinek
gy volt
chezebb,
atlannak
ólatatni
ek gyil-
sai szá-
i köztu-
ott soha
dolt egy
után be-
eklubba,
n kár-
a. Gyö-

ta meg
bemü-
om ké-
negmon-
kerülte
ezést —
nkaidó-

Véletlen
találkozás

Munka után

— Nem. A tíz órai munkaidő híve vagyok.

— De mester! — hüledezett a fiatalember, aki már látta kavarogni a botránnyt, ami e nyilatkozat nyomán keveredni fog, — a szociális szempontok, a...

Nem tudta folytatni. A szó a torkán akadt, látva, hogy az író ügyet sem vet rá. Kínos csend támadt. A szomszéd asztaloknál is felfigyeltek a jelenetre. Mindenki feszülten várta az elkövetkezőket. Csak az író volt nyugodt. Lassan gusztálta lapjait, mintha mi sem történt volna. Minden pillanat örökkévalóságnak tetszett. A riporter végül is mozdult, hogy távozzék. Az író csak ezt várta. Ebben a pillanatban felhézett s kicsit gúnyosan rámosolygott a fiatalemberre:

— Az évi tíz órai munkaidőnek — folytatta harsogó derűltség közben s aztán bemondta a kontrát és a családot...

Az elcsitult egykori küzdelmekre s erre az anekdotára kellett gondolnom, amíg a képeket nézegettem, melyek a dolgozó nő egy napjáról készültek. A dolgozó nőről, akinek immár joga és lehetősége van felvenni a harcot az élet minden területén az érvényesülésért a férfiak hadával. Nyitva áll előtte minden pálya s joga és alkalma van nemcsak a mindennapi kenyérért.

Ime, az áruházak bájos kis tündéré, akit legédesebb és legszínesebb álmából zavar fel a kegyetlen ébresztő óra. Hajnali fél nyolc, itt az utolsó pillanat, indulni kell. Rövid idő múlva már a próbaterebben áll türellemmel órák hosszát lámpák és tükrök fényében, hogy rajta próbálják ki, rajta tűz-

zék össze a szebbnél szebb ruhacsodákat, amelyek — mások számára készülnek. S ha egy-egy toalettkészlet, 5 vág neki a városnak, színes dobozokkal felpakolva, hogy boldog tulajdonosaikhoz juttassa ezeket a ruhakölteményeket. A város nagy, nem lehet hát csodálni, ha a forgalmi rendőr útbaigazítását kell olykor kérnie. De mert az élet mégsem csak munkából áll, kézbesítés közben megpihen egy-egy padon, ahol bizonyára merő véletlenségből már várja a gavallérja. Ilyen véletlen találkozás után, nem lehet csodálkozni, ha a nap hepienddel végződik: munka után autó várja a kis tündért, bizonyos hát, jut egy-két óra szórakozásra is.

A nők tehát győztek s egy-egy ilyen bájos konkurrenset látva, amelyet felvételeinken bemutatunk, önkéntelenül arra kell gondolnom, nem lesz-e szükség rövidesen ligákra és egyesülésekre, amelyek ezzel a jelszóval alakulnak: Jogot a férfiaknak! P. T.

Déliabál

AZ ASSZONY HALLGAT...

IRTA: SZILÁRD JÁNOS

Az asszony már harmadnapja hallgatott. Járt-kelt a házban hang nélkül, mint az árnyék arcán a sértett fenség fagyos vonásaival. Olyan volt, mint egy megnémult jég-csap.

Csodálatosképpen minden asszony ért hozzá, hogyan kell a férfiakat felbőszíteni a hallgatással. Nos, hát ennek a hűvös hallgatásnak és a mártíromság sóhajaival fűszerezett, konok némaságnak mekkora művésze volt a jegyzőné tekintetes asszony, hogy a harmadik napon már lángot vetett minden vére-sepp a tekintetes jegyző úrban.

Mégis csak hallatlan!

Tegyük fel, hogy az asszonynak igaza van és tapintatlanságot követett el, amikor szombaton átment a szomszéd kollégájához körvadászatra és nem értesítette őt, hogy ne várja, mert vasárnap is ott marad. De ezért így duzzogni?! Napokon keresztül összeszorított szájjal jönni-menni, sóhajtozni, nem felélni, hátatfordítani és az ember életét pokollá tenni?! Én édes jó Istenem, hát hibázott, elvégre emberek vagyunk és nem angyalok, de mi lenne a sorsunk ezen a gyarló sárgolyón, ha nem tudnánk egymásnak megbocsátani?!...

Harmadnap délben már minden csepp vére lángot vetett a tekintetes jegyző úrnak...

— Erzsikém, galambom! — mondta ekkor. — Vagy azonnal megszólalsz, mindenit annak a bikkfa természetednek, vagy olyat csinálok, hogy magam is megbánom!...

Az asszony kiegyenesedett, végignézett rajta, majd sarkonfordult, sóhajtott és hang nélkül kivonult a szobából...

— Sta te! — kiáltott ki a jegyző úr az ablakon. — Fogj be!...

Pista befogott, a kocsit előállt.

A jegyző úr felült, pöccintett egyet a kalapja karimáján és elrobogott.

Egyenest az apósához.

Az anyósa már nem élt, igen egyenest az apósához, három faluval odébb, Nemes Csáby Mihály uradalmi tisztartóhoz.

Csáby bácsinak hét veje volt, s ebből hatot úgy utált, hogy még a nevüket sem tudta kőpés nélkül kimondani.

— A pénzemet vették el és nem a jányaimat!... — így hangzott az indokolás.

A hetediket azonban szerette. A jegyzőt. Ez a jegyző a legkisebbik lányával nem kért hozományt, hanem egyszerűen — megszöktette. Egyszál kis perkál ruháskában és éjszaka. Most harmadéve.

— Ez már igen!... — szólt hajnalban Csáby bácsi, amidőn felfedezte a szökeést. — Ez már szerelem! Se stafirung, se hozomány, csak viszi! Ez már szerelem!...

Nagyon szerette a jegyző vejét. Utólag dufla stafirungot és dufla hozományt adott

neki, ha másért nem, azért, hogy a többi hat veje megpukkadjon az irigységtől...

— Isten hozott, kedves fiam! — ölegette körül most Csáby bácsi a legkedvesebbik vejét, leültette s szivarral, meg borocskával kínálta. — Hát hogy vagytok, hogy vagytok?...

— Köszönöm, kedves apa, csak megvöl-nánk...

— Meg?...

— Meg...

— Nincs semmi baj?

— Nincs, hála Istennek...

— Egészség?

— Nem járunk patikába...

— Hát a bugyelláris köhög-e?

— No nem éppen. Rendbe van a tüdeje...

— Mert ha fogytán a pénzmag, csak szól-jatok!...

— Igaz la! — pattintott az ujjával Csáby bácsi. — Majdnem elfelejtettem: Pesten voltam és vettem Erzsikének egy bundát. Hazaviszed?...

A jegyzőnek felleges lett a homloka.

— Nem viszem haza!... — mondta.

És valami szokatlan, valami furcsa, nagyon furcsa remegés volt a hangjában...

Csönd lett.

Csáby bácsi szívta a szivarját és nézte a jegyzőt.

— Nem viszed haza?...

— Nem...

— Mert éppen azért jöttem — folytatta a jegyző s felállt — azért jöttem, hogy kedves apa vigye haza...

— A bundát?...

— Nem a bundát...

— Hanem?

— Tőlem a kedves lányát...

Az öregúr ebben a szempillantásban mindent megértett, vagy legalábbis mindent meg-sejtett és elsápadt.

— Összevesztetek?... — kérdezte.

— Azt éppen nem...

— Megesalt?...

— Hogy mondhat ilyet, kedves apa?!

— Nonono! De mégis csak történt valami?

— Hát persze, hogy történt...

— Beszélj már, ménkü beléd!... — ugrott fel Csáby bácsi és megrázta a jegyzőt.

A jegyző pedig nagyot lélegzett, széttárta

Dr Kovács György: A szívbetegségek és azok gyógyítása című könyv rövid leírást nyújt arról a szerepről, amelyet a szív és a vér az ember szervezetében betölt, majd három főfejezetben ismerteti a szív, a vér és a véregek különböző betegségeit. A könyv terjedelme 128 oldal, ára **bérmintve** ízléses felvázsonkötésben **96 fillér**. Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány u. 12. Utánvétellel való küldés a szállítást lényegesen megrövidíti.

a karjait és fájdalmasan felordított, mint egy sebzett vadállat:

— Hallgat! Három napja már, hogy hallgat!...

És mindent őszintén és töredelmesen elmesélt apósának...

Az öreg tisztartó nyugodtan végighallgatta, majd hátrafonta a karjait s elkezdett fel s alá sétálni a szobában. Végül is szétvetett lábakkal odaállott a veje elé s így szólt őszinte szomorúsággal a hangjában:

— Hát édes fiam, te is éppen olyan számar vagy, mint én voltam!...

Mikor pedig ezekre a szavakra a jegyző tanácstalanul s kissé ostobán körülnézett, leült, szivarra gyujtott s rámutatott a konzol-tükörré:

— Látod ezt a tükröt, fiam? Hát úgy nézd meg, hogy én ezt egyszer összetörtem. Dühömben, Tudniillik egy névnapon kissé becsicscentettem és erre három napig hallgattott az Istenben boldogult, szegény feleségem... Hát azt a kredencet látod-e, kedves fiam? Ugy nézd meg ezt a kredencet, kedves fiam, hogy egyszer nekiestem fejszével és darabokra szedtem. Tudniillik a városból egy szekér cimborával és két szekér cigány-nyal jöttem haza és erre öt álló napig hallgattott az Istenben boldogult, szegény feleségem...

Néhány perces megdöbbenést csend után ének emelte a szivariát és a mennyezetre mutatott Csáby bácsi.

— Hát a plafónon ezeket a gipszszel betömött lyukakat látod-e, kedves fiam? Ugy nézd meg ezeket a lyukakat, hogy mind én csináltam a nyolclelvetű puskámmal. Ugyanis egyszer a ferbliben alul aradtam és ezer pengőforintot veszejtettem, mire az-

tán teljes egy hétig hallgatott az Istenben boldogult, szegény feleségem...

— Mindezt pedig megspórolhattam volna emelkedett fel gerjedő indulattal a vén tisztartó, miközben az erek dagadozni kezdtek a nyakán és homlokán, — mindezt megspórolhattam volna, ha mingyárt az első alkalommal szegény, Istenben boldogult feleségemet addig csépöltem volna, amíg megszólal!... Tőle örökölte!... — kijátszott szikrázó szemekkel Csáby bácsi. — De majd én mindent elintézek! Maradj itt és várj meg míg visszajövök!...

*

Este jött vissza...

— Mehetsz haza!... — mondta a jegyzőnek.

A jegyző töprengett.

— Beszél-e már?... — kérdezte gyanakodva.

— Beszél...

— Velem is?...

— Veled is...

— Biztos?...

— Biztos, ha mondom...

— No, akkor megyek...

*

Otthon a cseléd lélekszakadva futott a jegyző úr elé:

— Jajjajaj, csakhogy már teccik gyünnyi.

— Valami baj van talán?...

— Jajjajaj, mán hogyné vóna!...

— Micsoda, te?...

— Hát itt vót a tekintetes asszony idesapja, oszt se szó, se beszéd, nekiesett a tekintetes asszonynak, oszt úgy eldöngötte, hogy azóta sem akar elhallgatni...

ELSSLER FANNY VETÉLYTÁRSA PESTEN

Cerrito Fanny Pesten. 1846-ban — október havában — a könnyebb múzsa egyik jeles képviselője is megfordult Pesten. A 25 éves Cerrito Fanny volt az, e kor másik nagy táncművésznék, Elssler Fannynak vetélytársa. A világszerte csak keresztnevének emlegetett csodálatos „Fanny”-t, a tizenkilencedik század egyik legünnepeltebb alakját azonban csak megközelítette, de utól nem érte. Egyetlen, bár nem kis előnye volt névrokonával szemben az, hogy nála kilenc évvel fiatalabb volt.

Az olasz születésű Cerrito férjével és partnerével, Saint-Léonnal Londonból érkezett ide; az egykorú újságok arról is beszámolnak, hogy egyebek között huszonnégy pár bámulatosan kicsiny cipőjét küldötte előre, melyeket a mai Gerbeaud-palota helyén állott harmincad-hivatal irigylésre méltó tisztviselőinek volt alkalmuk elvámolás közben először megcsodálni.

Nyolc előadásra szerződött el a Nemzeti Színházhoz, összesen 1200 arany tiszteletdíj mellett; e rendkívüli honoráriumhoz

mértén a helyárok nem voltak túlságosan magasak. Földszinti és elsőemeleti páholyoknak 12 forint, másodemeleti páholyoknak 9 forint 30 krajcár, földszinti támlásszékeknek 3 forint 20 krajcár, földszinti zártszékeknek 1 forint 40 krajcár, másodikemeleti zártszékeknek 1 forint, földszinti bemenetnek 1 forint, másodikemeleti bemenetnek 40 krajcár, végül a karzati jegyek 20 krajcár volt a felemelt ára; az utolsó három hely állóhely volt.

Saint-Léonnak „A markotányosnő és postalegény” című egyfelvonásos víg balletjében mutatkozott be a színház nézőterét zsúfolásig megtöltő pesti közönségnek. Egy másik alkalommal spanyol táncával, a „Gitaná”-val gyönyörködtette nézőit, két utolsó felléptekor pedig, november elején, férjével csárdást is táncolt. „S valóban, mindketten úgy megjárták, úgy megaprózták, hogy jobban már kívánni sem lehetett. S bezzeg volt is ám kihívás s koszorúdobálás egész a fölőslégig” — írja 1846 november 10-én a „Nemzeti Ujság.”

M. A.

Délibáb

álláspontról

írta Torday Sándor

Őszintén meghatódtam, amikor az első tavaszi napsugárral megjelentek a nők is a legújabb tavaszi divat színeiben, vonalaiban, díszítésében. Mindenhol apró virágok, kígyózó szalagok vidám vonala, apró fodrok összevisszasága, tollak, durva szalma és puha bársony éles ellentéte, apró minták tömege, megtört csikok szívdarványos sokasága. Talán századunk első tíz évét leszámítva még sohasem volt olyan nőies a női divat, mint ma. Aki a nők divatját megmosolyogja és fölényesen, mint valami lényegtelen ügyet elhárítja magától, az igen helytelenül cselekszik. A női divat a látszólagos fátyolkönnyű nemtörődömségével mindig igen híven kifejezte saját korát, sőt kifejezési ereje olyan nagy volt, hogy a kortársak rendszerint meg sem látták, csak az utána következő nemzedékek tudtak ezekből a ruha- és kalaptákolmányokból kortörténetet kiolvasni. Már a világháború előtt tudatában voltak a divat jelentőségének a nők, de akkor még inkább csak különcök tündettek öltözködésükkel. A nők magas, kemény gallérja, fehér ingeik férfi-szabása szinte egyenruha volt azoknak, akik a nők egyenjogúsága mellett harcoltak. Igaz, hogy a többi nő, aki a kilencszáz évek elején megmozgva burkolózott csipkeerdőkbe, tüllfelhőkbe, ezt is célzatosan tette. Nem akart a férfiakkal egyenjogú lenni. Nem kért választójogot, nem akart doktor, ügyvéd, bíró vagy pap lenni, de viszont megkövetelte, hogy a férfi érte dolgozzon és neki éljen. Később persze, lassanként megvalósultak a nők álmai és talán hamarabb mint remélték. Mindenesetre eleinte egy kissé készületlenül érte őket a nagy egyenjogúság és amikor a világháború alatt villamoskalauzok, kocsisok, kovácsok, hentesek, levélhordók, sofőrök lettek, bizony nem tudtak máról-holnapra beleilleszkedni szerepükbe és a sofőrsapka alatt tornyos frizura volt számtalan hajtűvel, a kalauz uniformis fodros alsószoknyát takart és a levélhordó-nő zubbonya alatt halesontos páncélfűző gátolta a szabad mozgást.

Ha folytatom a visszatekintést, akkor a háború utáni idők fiús divatja szinte fékevesztett, túláradó örömmel tudatta a világgal, hogy a nők, akik 1912-ben csak mint különcöködő furcsaságot merték a bukajelszoknyát magukra öltetni, bizony húsz évre rá fiúsan levágatták hajukat, térdig érő szoknyát viseltek, vagy pedig sport ürügye alatt férfinadrágot. Nagyon tetszett a nőknek ez az új szerep és tetszelegtek is benne. Több cigarettát szívtak, mint a férfiak és hangos volt a bőrze, a kereskedelem tőlük. Lassanként azonban ez a mámor is elmúlt és a megszokás megfosztotta az első idők mámorának bájától a nők egyenjogúságának éveit is. Mindenki a saját szíveivel törődött és mindenki arra a helyre szorult, ahova való volt vagy amelyhez odaférközött. A nők halkán ismét érdeklődni kezdtek a konyhaművészet után, többet foglalkoztak házuk tájával, mint bőrzeárfolyamokkal és úgy látszott, hogy az egyensúly helyreáll. Természetesen azok, akiknek erejük vagy tehetségük volt, most már akadály nélkül érvényesülhettek és bizony az utóbbi évek megbizonyították, hogy a nők között is sok a kiváló üzletember, feltaláló, tudós, művész.

A mostani háború előzményei már jóegynéhány éve tartanak. A levegőben volt, hogy előbb-utóbb kikerülhetetlen lesz a döntés, sok rendezetlen ügy megkövetelte, hogy ismét nyíltan szembeszálljanak azok, akikre ez tartozik. És ekkor a nők — csodálatosképpen látszólag minden logikától mentesen, sőt érthetetlen makaességgel — ismét a cicoma felé fordultak. A fiús hajviselet, az egyszerű szabások eltűntek és megint tért hódított a hosszú haj, kontyok, huncutkák, fürtök és szalagok, virágok a hajban. Bő ruhák fodrokkal, uszályos bársony csodák, hatalmas kalapok, turbánok, tüll, fátyol, ékszer, egyszerűval a régi békevilág minden kelléke. Mi volt ez? Érthetetlen és megfoghatatlan tünemény. A nők éppen akkor kezdik ezt a léha divatot kedvelni, amikor az egyszerűség lenne irányadó? Nem, a nők nem cselekedtek ezúttal sem ok nélkül, sőt megdöbbenően mély a magyarázata ennek a cifra divatnak. A nők tiltakoznak, védekeznek! Ők nem akarnak többé villamoskalauzok lenni, nem akarnak sofőrök lenni, nem akarnak mozdonyt vezetni, kalapálni, ásni, faragni. Ők nem akarnak többé, vagyis mégegyszer férfifoglalkozást űzni. A nők egyszerűen nők akarnak maradni. A házi tűzhely megőrzi, a gyermekek anyái. Ezért tiltakoznak a maguk módján, szalagokkal, fodrokkal, fátylakkal, virággal az ellen, hogy ismét egyszerű ruhát kelljen viselniük. Akkor az újdonság ingerével hatott a férfiak irigvelt helyére ülni, ma azonban már tudják, hogy mindez mit jelent. Szegény nők, nagyon sajnálalak titeket és szomorúan látom, hogy milyen féltékenyen burkolóztok, bujtok virágos díszek mögé. Hiába, a sors keze elér benneteket is és durván lerántja rólatok kis családok fátylát. Ott álltok majd reszketve és félve gondoltok otthonotokra, de hiába, a jövő már nem ismer különbséget az egész világon, férfi és nő között. Egyformán kell viselnie mindenkinek a gond és baj terhét.

entek a
ndenhol
szasága,
megőrt
g soha
és főle-
vtelenül
dig igen
ortársak
ezekből
rú előtt
különc-
ik férfi-
ett har-
kolózott
l egyen-
gy pap
Később
emélték.
amikor
hordók,
ükbe és
iformis
páncél-

a színte
912-ben
bizony
y pedig
zerep es
volt a
a meg-
ságának
szorult,
ni kezd-
börze-
n azok,
lhettek
ó üzlet-

vegőben
y meg-
s ekkor
hetetlen
erű sza-
fűrtök
k, hatal-
minden
n akkor
? Nem,
agyará-
akarnak
szdonyt
er férfi-
y meg-
al, fod-
selniük.
zonban
eket és
k mögé.
ok fát-
a jövő
án kell

libát

Persepolis
a film

IDA LUPINO,
a Paramount sztárja

Hollywoodban

Tyrone Power

Irene Dunne

Merle Oberon

Garry Cooper

Cary Grant

Tyrone Power ruhátára

Tyrone Power Amerikának nemcsak egyik legnépszerűbb szerelmes bonvivánja, de őt tartják a legelegánsabb filmszínésznek is. A hollywoodi lapok megszavazatták a közönséget s a beérkezett válaszok helybennycik százaléka szerint a férjfi filmsztárok közül Tyrone Power öltözködik a legjobban. Ruhatáráról különféle hírek vannak forgalomban, amelyek szerint több mint százötven ruhája van. Ezt azonban Tyrone Power megcáfolla. Annyit elárult, hogy három ruhaszekrénye van, amelyekben minden ruhája elfér, de hogy milyen nagyok ezek a ruhaszekrények, azt nem mondotta el. Viszont elmesélte, hogy a filmjeiben használt ruhákat a magánéletben sohasem viseli.

A cowboy és a Lady

Gary Cooper és Merle Oberon játsszák a főszerepeit annak a millió dolláros filmnek, amelynek „A cowboy és a Lady” a címe. A film előadási jogát egyik budapesti filmköleszözöz is megvásárolta.

Irene Dunne és Cary Grant együtt

A Budapesten is bemutatott „Ez történt az éjszaka” című filmhez hasonló tárgyú film készült Hollywoodban „The Awful Truth” (A szörnyű valóság) címmel. Főszerepeit Irene Dunne, Cary Grant és a „Mr. Smith” nevű okos, kedves kutya játsszák.

Megjelent G. P. Heath: A férjhezmenés művészete. Még megjelenés előtt százzszámra hozta naponta a posta a rendeléseket, de most, amikor az olvasók elismerő véleménye közismertté vált s a könyv iránti érdeklözés még fokozódott. Szerzője avatott tollú ismerője a férfi és nő lelki életének. Forró Pál irodalmi értékű fordítása nagyban emeli a mű értékét. A 256 oldal terjedelmű könyv ára díszes félvázsonkötésben 1 pengő 50 fillér bérmentve. Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja kiadóhivatalától, Budapest, VII, ker. Dohány ucca 12.

JEAN GABIN A LEGJOB- BAN FIZETETT EURÓPAI FILMSZÍNÉSZ

Jean Gabin, a „Nagy ábránd”, a „Ködös utak” és több más kitűnő francia film Budapesten is jól ismert hőse, egyike a legjobban megfizetett európai

Jean Gabin

Willy Fritsch

filmszínészeknek. Szerződése évi két filmszerep eljátszására kötelezi s azért másfélmillió frankot kap s azt a ritka privilégiumot élvezzi, hogy maga választja filmje témáját s joga van bebeszólni a forgatókönyv megírásába is. A kivételes tehetségű színművész egyébként kevés részt követel magának a népszerűség dicsőségéből, egyszerű

Déliabáb

polgári, mondhatni falusi életet él feleségével Párizs környékén, ahol birtokot és villát vásárolt.

NÉMETORSZÁGI FILM- HIREK

Magda Schneider legújabb filmjében visszatér régi szerepköréhez, amely nevét annakidején híressé tette. A hájos, kedves szerelmi történet hősnője ebben a filmben egy bank igazgatói előszobájában ül s jobbkeze a mindenható vezérnek.

Két Willy Fritsch film készül. Az egyikben René Deltgen a partnere.

A másik film egy dús-gazdag térfi és szegény

Gisela Uhlen
(Tobis foto)

Magda Schneider

Ilse Werner
(Tobis foto)

René Deltgen
(Ufa foto)

falusi leány szerelmi regénye. Ebben a filmben Gisela Uhlen játszik mellette főszerepet.

Karl Ritter új filmjének esekelménye a régi békebeli münchenben játszódik. A müncheni karnevált is bemutató, gazdag kiállítású német filmnek Ilse Werner, Erika von Thellmann, Hannes Stelzer, Käthe Hack, Walter Janssen és Fritz Kampers kapták a főszerepet.

AZ IDŐSEBBEKET TISZ- TELNI KELL!

Japánban rendelettel tiltották el, hogy 14 éven aluli gyermekek olyan filmet nézzenek meg, amelyekben a fiatal szereplők a szerepeik szerint nem tisztelik eléggé az idősebbeket.

A „MANON LESCAUT” FILMVÁLTOZATA

Olasz-német filmtársaság Rómában kétnyelvű filmváltozatot gyárt a „Manon Lescaut” című operából. A film még március havában elkészül.

ANDRE LEEDS

nyolc éven át több hollywoodi filmvállalatnál játszott vezető szerepeket. Most a Fox filmgyárhoz szerződött

La Jana (Tobis foto)

La Jana, az argentinai származású világhírű németországi táncos filmszínésznő harmincéves korában Berlinben meghalt. Két héttel ezelőtt influenzát kapott, ami tüdőgyulladásba ment át s ez okozta tragikus halálát.

A Margitszigetről íj. Bodnár Gyula kultúrfilmet készít, amelyben Boldog Margit élete is megelevenedik. Az Árpád-házi hercegnő szerepét a filmben egy jó megjelenésű, tehetséges, fiatal színésznő, Csaholyi Irén alakítja.

Csaholyi Irén

Délibáb

SPORT

A Hungária—Austria futballmérkőzésről. Eredmény 3 : 2 (Pobuda felv.)

A Ferencváros—Rapid mérkőzéséről. Eredmény 6 : 2

(MFI felv.)

RÁDIÓMŰSOR (márc. 31—
ápr. 6-ig)

Kerényi György
8.25 Bp. II.

A szentbeszédet mise közben Hauser Ignác erzsébetvárosi plébános mondja. Énekel a templom énekkara Kemenes Frigyes vezetésével.

11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. Prédikál Magócs Károly püspöki II. lelkész. Orgonál Zalányi Aladár.

12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: A Budapesti Hangverseny Zenekar.

1.45: Hírek.

2.00: Hanglemezek.

I. rész. Híres operakettősök. 1. Gounod: Faust, kettős a III. felvonásból (Pia Tassinari és Piero Pauli); 2. Wagner: Szerelmi kettős a „Walkür” c. operából (Gota Ljunberg és Walter Widopp); 3. Verdi: A végzet hatalma, kettős a III. felvonásból (Gigli és de Luca); 4. Saint-Saens: Sámson és Delila, kettős a II. felvonásból (Cernay és Georg Thill); 5. Massenet: Manon, kettős az I. felvonásból (Pauli és Saraceni); 6. Puccini: Bohémélet, kettős az I. felvonásból (Pampaliné és Borgioli). II. rész: Részletek Strauss János „Cigánybáró” c. operettjéből.

3.00: „Gazdaszemmel a Mezőgazdasági Kiállításon.” A közvetítést vezeti Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)

3.45: Beresényi Irén és Gáspár Ilona elmbalomkettőse.

4.10: Magyar tánclemezek.

4.30: A Magyarország-Sváje labdarúgómérkőzés második félidejének közvetítése az üllőiúti sporttelepről. Beszél Puhár István.

5.25: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

5.40: „Műveltség és jólét.” Horn József dr. tanügyi főtanácsos előadása. Közművelődési előadásorozat.

6.10: Bura Sándor egyágyzenekara muzsikál.

6.45: „Április bolondja.” Ráth-Végh István csevegése. Felolvasás.

7.15: Hírek.

7.25: Faragó György zongorázik.

7.55: Sporteredmények.

8.00: „Wesselényi.”

Hangjáték három részben. Irta Vándor Kálmán. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Wesselényi Miklós báró — Kiss Ferenc; Széchenyi István gróf — Uray Tivadar; V. Ferdinánd császár és király — Abonyi Tivadar; Metternich — Toronyi Imre; Windischgrätz — Timár József; Wesselényi anyja — Orsolya Erzsi; Anna — Könyves Tóth Erzsi; Felsőbüki Nagy Pál — Stella Geleon; Egy férfi — Lázár Tihamér; Másik

Vasárnap

MÁRCIUS 31

BUDAPEST I.

8.00: Ébresztő.

Utána: Szózat.

Majd: Hanglemezek.

8.45: Hírek.

10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébániatemplomból.

ferfi — Fáy Béla; Egy gróf — Dénes György; Másik gróf — Primusz István; Egy hölgy — Hegedüs Mária; Másik hölgy — Fülöp Viola; Egy grófnő — Miszlai Ilona; Másik grófnő — Harsányi Gizi; Örnagy — Vándory Gusztáv; Orczy István báró — Pethő Pál; Johann — Gyalog Ödön.

9.40: Hírek, sporteredmények, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.

10.10: Az Arizona-Band jazzműsora.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Farkas Béla egyágyzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.

Dalok: Babics László: Tudom, hogy szerettél; Fráter Béla: A fonóban szól a nóta; Kiss-Angyal Ernő: Jaj de szép két szeme; népdal: Réten, réten; Sándor Jenő: Ugy mondta a nagyanyám; Nádor József: Kár valakit (Magyaradi szöveg); Kádas György: Ibolya, ibolya; népdal: Ezért a legényért.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11—12.00: Jazzszámok hanglemezről.

12.05—12.35: „Levente rádióféltóra.”

1. Hunyadi induló (előadja a VI. ker. leventezeneke); 2. „Türr István”, írta és felolvassa vitéz Tornay Károly; 3. Levente A. B. C. (Borsos Miklós előadása); 4. Rádióüzenetek; 5. Magyar dalkoszorúgyveleg (előadja a VI. ker. leventezeneke (vezényel Vágvölgyi József).

3.05—3.45: Szalónötös.

4.30—5.40: A József nádor 2. honvéddalozogred zenekara. Vezényel Seregi Artúr.

6.50—7.15: Bura Sándor egyágyzenekara muzsikál.

7.30: Dégh Linda előadása.

8.00: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven.

8.25: Kerényi György énekel zongorakísérettel.

8.55: Gáspár Lajos egyágyzenekara muzsikál.

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.15: Katolikus istentisztelet Budapest I.-ről.

11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.

11.35: „Mosolygó magyar költészet.” Költemények és hanglemezek. A verseket Hlatky László adja elő.

12.05—12.35: Levente rádióféltóra. Átvétel Budapest II.-ről.

12.35—6.05: Azonos Budapest I. műsorával.

6.05: Látogatás a Szent Erzsébet leányeserkészecsapat új otthonában. Beszélő Schalkház Lipót.

6.45—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAS3 hívójeles adóállomáson, 15.370 kilocikluson, 19.52 méteren.

Délután 3—4.30 óráig.

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.38 méteren.

Éjjel 1—2.30 óráig.

Dr. Kovrig Béla
6.50

Hétfé

ÁPRILIS I

BUDAPEST I.

6.45: Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek. Utána: Étrend.
10.00: Hírek.
10.20: „II. József magyar nevelője.” Felolvasás.
10.50: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

11.00: A IV. közigazgatási továbbképzőtanfolyam megnyitása. Közvetítés a m. kir. belügyminisztérium díszterméből.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Haják Károly hegedül zongorakísérettel.
1. Martini: Andante; 2. Tartini: Variációk; 3. Beethoven: Menüett; 4. Pichl—Haják: Caprice (szólóhegedű); 5. Kreisler: Bécsi capriccio; 6. Paganini: XIII. caprice (Haják átdolg.); 7. Hubay: Hejre Kafi. (Hangfelvétel.)

12.40: Hírek.

12.55: Sídlo-Manninger Angéla énekel zongorakísérettel.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: A rádió szalózenekara.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Diákfelőra.

Magyar művészet. A nagybányai festőiskola. Csabai István előadása. Felolvasás.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Részletek a BESZKÁRT Közművelődési Egyesület vidám műsorából. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 1. Czerni: Művészünnepek, nyitány. Előadja a Beszkárt-zenekar, Müller Károly vezényletével; 2. Pethes Sándor és Dénes György vidám paródiái; 3. Angyal-Nagy Gyula énekszámai: a) Belépő a „Cigánybárok” c. operettből; b) Huszka: Gábor diák dala a „Gül Baba” c. operettből; c) Lehár: Volt nem egy, de száz babám a „Paganini” c. operettből. Kíséri a Beszkárt-zenekar; 4. Pécsi öreg diákok vidám száma; 5. Sándor Mária énekel zongorakísérettel: a) Lehár: Vilja dal a „Vig özvegy” c. operettből; b) Polgár Tibor: Angol keringő a „Halálos tavasz” c. filmből; 6. Kubányi György magyar nótákat énekel cigányzenekari kísérettel: a) Kalmár: Akik értik még a nótát; b) Édesanyám helyem a keszkenőm, népdal; c) Hanzsér Zoltán: Csalfa leány; d) Kubányi György: Ninesen abban semmi szegény.

6.00: „A kijelentőlap.”

Vaszary Gábor vidám elbeszélése.

6.20: Hoenisch Guidoné sramlzenekura játszik.

6.50: „Javult-e valóban a magyar munkás élete?” Kovrig Béla dr egyetemi magántanárr előadása.

7.15: Hírek.

7.25: Vidám egyfelvonásosok.

Rendező Gyarmathy Sándor. I. „Finom kis

fegyház.” Tréfa, írta Vaszary János. Személyek: Rab — Matány Antal; Felügyelő — Kövály Gyula; Börtönőr — Hász Alajos; Felesége — Sándor Böske; II. „Mihók, mit nevezsz?” Tréfa, írta Harsányi Zsolt. Személyek: Gazda — Harsányi Rezső; Ügynök — Kövály Gyula; Mihók — Matány Antal; III. „Házasságszédelő.” Bohózat I felvonásban. Írta Zilahy Lajos. Személyek: Postás-kisasszony — Kéry Panni; Fűszeresné — Majláth Aranka; Színész — Láncey Margit; Aggúz — Orbán Ibolya; Bároné — Báthory Giza; Óvodásné — Kökény Ilona; Sáfány úr — Matány Antal; Bíró — Harsányi Rezső; Irnok — Ádám Pál; Patikus segéd — Balassa János; Perces — Király József; Ügyvéd — Rubinyi Tibor.

8.30: „Mosolygó muzsika.”

II. rész. Zenei tréfák. Írta és az Operaház zenekarát vezényli Polgár Tibor. Közreműködik Pethes Sándor, a Nemzeti Színház tagja, Legényey József dr, Mecsek Rudolf, Komáromy László, Tolnai Gusztáv dr, női énekharmonia. Tagjai: Szűcs Stefánia, Rózsa Ilona és Bán Kató. Halasi Marika gyermekszínész.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.

10.10: Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven.

11.25: Magyar és külföldi tánclemezek.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.20—6.50: Német nyelvoktatás.

Szentgyörgyi Ede dr előadása.

6.50—7.40: Lovászi Ferenc cigányzenekara.

8.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25: „A Keleti tenger.”

Klenka János dr utirajza. (Felolvasás.)

8.55: Beethoven: Esz-dúr vonósnégyes (Florzaley-quartett). Hanglemezeiről.

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05—11.25: „A mezőgazdasági szakoktatás célja.” Mirkó János dr előadása.

11.25: Magyar nóták és csárdások hanglemezeiről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Hanglemezek. I. rész: Orosz szerzők művei. II. rész: Táncclemezek.

4.15—6.20: Azonos Budapest I. műsorával.

6.20—6.50: Német nyelvoktatás. Átvétel Budapest II.-ről.

6.50—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2.30 óráig.

Délibáb

dr. Laczkó Géza
7.30 Bp. II.

székesfővárosi mérnök. (Felolvasás.)

10.45: „Divattudósítás.”

Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemezek.

I. rész: Művészlemezek. II. rész: Dalok és hangszerszólók.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: A Mária Terézia I. honvégyaloezred zenekara.

Vezényel Figedy Sándor.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyambírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.10: „Asszonyok tanácsadója.”

Arányi Mária előadása.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszín nyelven.

5.15: Lakatos Flóris és fia cigányzenekara.

Közben

5.40: Háziasszonyok szerepe a nemzetgazdaságban.

H. Leisen Erzsébet előadása.

6.20: „A magyar ló.”

Zichy János Géza gróf előadása.

6.50: 1. Cervetto: C-dur szonáta; 2. Beethoven: 7 variáció Mozart egy témájára; 3. Schumann: Adagio és allegro (Előadja Sigrid Succo gordonka és Polgár Tibor zongora). Hangfelvétel.

7.15: Hírek.

7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Gioconda.” Dalmű négy felvonásban, öt képben. Szövegét írta Tobia Gorrio. Zenéjét szerzette Amilcare Ponchielli. Fordította Lányi Viktor és Radó Antal. Vezényli Berg Ottó. Rendezte Márkus László. Személyek: Gioconda, uccai énekesnő — Báthy Anna; Laura Adorno, Alvise neje — Némethy Ella; Alvise Bagoero, az állami inkvizíció egyik vezetője — Székely Mihály; A vak asszony — Németh Anna; Enzo Grimaldi, genuai nemes — Laczkó István; Barnabás, uccai énekes — Hamory Imre; Zuane, evezőslegény és énekes — Litassy György; Isepo, uccai úrnok — Király Sándor; Vitorlamester — Jászai András; Egy szerzetes — Lakatos Sándor.

Az I. felvonás után kb.

8.25: „A gyarmatok megoszlása.”

Strömpl Gábor dr. egyetemi magántanár előadása. (Felolvasás.)

Kedd

ÁPRILIS 2

BUDAPEST I.

6.45: Ébresztő. Torna.

Hírek. Közlemények.

Hanglemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „Olajkutatás

Venezuela őserdejében.”

Irta Virágh Bálint

(Felolvasás.)

A II. felvonás után kb.

9.15: Hírek magyar, szlovák és ruszín nyelven.

A III. felvonás után kb.

10.20: Időjárásjelentés.

Utána: A rádió szalózenekara.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Rácz Béla cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5—5.45: Ruszín hallgatónak.

1. Balezky Emil ruszín költők verseiből ad elő; 2. Hanglemezek.

5.50—6.20: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

6.50—7.15: Francia nyelvtanítás.

Garzó Miklós dr. előadása.

7.30: „Zola emlékezete.”

(Születésének századik évfordulóján.) Laczkó Géza előadása.

8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények, hírek szlovák és ruszín nyelven.

8.25: Magyar és külföldi tánclemezek.

9.20: „Délsláv mondák, magyar hősök.”

Elekes Lajos dr. előadása.

9.50: Időjárásjelentés.

9.55: Rácz Béla és cigányzenekara muzsikál.

10.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

(I., II., III. felvonás.)

10.30—11.10: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Gioconda.” (IV. felvonás.) Dalmű négy felvonásban, öt képben. Szövegét írta Tobia Gorrio. Zenéjét szerzette Amilcare Ponchielli. Fordította Lányi Viktor és Radó Antal. Vezényli Berg Ottó. Rendezte Márkus László. (Szereposztást lásd Budapest I. műsorán!)

KASSA (259.I m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.

(10-kor hírek.)

11.05: „A magyar föld a történelem tükrében.”

Mitró Erzsébet előadása.

11.25: Művészlemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: A 21. honvégyaloezred zenekarának műsora. Vezényel Hadányi Antal.

4.10—5.50: Azonos Budapest I. műsorával.

5.50—6.20: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.

6.20: Könnyű hanglemezműsor.

6.50—7.15: Francia nyelvtanítás. Átvétel Budapest II.-ről.

7.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9,125 kilohertzre, 32,88 méterre.

Éjjel 1—2.30 óráig.

Herendy Mancsi
8.50 (Tóth Margit f.)

Szerda

ÁPRILIS 3

BUDAPEST I.

6.45: Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek. Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „Magyar falusi vendégség 1845-ben.” Irta Vásárhelyi Júlia. Felolvasás.

10.45: „Nurmi partra száll.”

Irta Halász Gyula. Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Hinczy László szalózenekara.

1. Riedl: Buzicszk, nyitány; 2. Armandola: Modern balettszvit; 3. Kostal: Granada rózsája; 4. Ritter: Hegedű-polka; 5. Delibes: Pas de fleurs; 6. Hruby: Boldog idők, egyveleg; 7. Boulanger: Juanita. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Gyermekdelután.

„Hófehérke.” Hangjáték, írta Fáy Anna. Vezeti Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: „Magyar kultúrelét a hadviselő és semleges államokban.” Paikert Géza dr. miniszteri osztálytanácsos előadása.

5.45: A Melles Béla zenekar.

Vezényel Vincze Ottó. 1. Kéler Béla: Rákóczi nyitány; 2. D'Albert: Hegyek alján, ábránd; 3. Lehár: Arany és ezüst, keringő; 4. Pécsi József: Keleti lakodalom; 5. Growald Ernő: Magyar táncok; 6. Jesel: Ólomkatonák.

6.45: „A Rákóczi induló 100 éves hódító útja.” Haraszti Emil dr. zenetörténeti előadása. Felolvasás.

7.15: Hírek.

7.25: „Idegen művészek magyar felvételei.” (Tánclemezek.) Mama don't (revüdal), fox-trott (ének: Anita Best, Martiny Rhythm. Band); 2. Olivieri Dino: Tornerai, slowfox (Giuseppe Moretti); 3. Rocca: Tiger rag (Midas jazznégyes, gitárkísérettel); 4. Pokrass-Bullock: My Lady, angol keringő (Len Hughes jazzzenekara); 5. Bishop-Jenkins: Blue prelude, slowfox (ének: Anita Best); 6. Lazzaro: Olasz számszerená (ének: Giuseppe Moretti).

7.45: Külföldi negyedóra.

8.00: A Soproni Liszt Ferenc Zeneegyesület hangversenyének közvetítése.

1. Dohnányi: Buralia Hungarica; 2. Césár Franek: Szimfónikus változatok. Zongorán

előadja Simon Atala. A zenekart vezényli Horváth József.

8.50: A rádió szalózenekara. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Herendy Mancsi (ének és fűty).

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven.

10.10: Magyar Imre cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Hanglemezek.

1. Lehár: Vig özvegy, részletek (Köszegi Teréz és Angyal-Nagy Gyula); 2. Buday Dénes: Vallomás, dal (Szemere László); 3. Gulyás: Haváji induló (haváji együttes); 4. Fényes Szaboles: Egy halk futam, tangó (Szilágyi-Békefi szöveg, Angyal-Nagy Gyula); 4. Majorossy Aladar: A nőknek minden sikerül, fox-trott (Buttola Ede Pátria zenekara, Hosvay Guszláv énekegyüttese); 6. Buday Dénes: Nem tudok hinni magának, tangó (Szilágyi szöveg, Honthy Hanna); 7. Szlatinay Sándor: Minden örömom, keringő (Segesdy szöveg, Ráday László); 8. Böhme: Tarantella napolitana, trombitaszóló (Borst Rudolf); 9. Zakál Dénes: Csókos a te szád (Marezáli szöveg, Buttola Ede Pátria zenekara, Kazal László énekel); 10. Polgár Tibor: Halálos tavasz, angol keringő (Karády Katalin); 11. Szabó Kálmán: Éjjel-nappal, fox-trott (Székács Elemér).

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.15–6.45: Olasz nyelvoktatás.

Gallerani Bonaventura előadása.

7.30: „Egy magyar igazságügyminiszter.”

Kósa János dr. előadása Horváth Boldizsárról.

8.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25: Sára Elemér cigányzenekara muzsikál, Varga Imre énekel.

9.15: „Mi minden történt ötven évvel ezelőtt?” Elmondja a régi idők krónikása.

9.45: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10–11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: „Közeledés a magyar és szlovák írók között.” Sági Parkas István előadása.

11.20: Cigányzene hanglemezről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12–3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Operettrészletek hanglemezről.

3.45: A Kassai Vonósnegyes műsora.

4.15–6.15: Azonos Budapest I. műsorával.

6.15–6.45: Olasz nyelvoktatás. Átvétel Budapest II.-ről.

6.45–éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT3 hívójeles adóállomáson. 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1–2.30 óráig.

Konkoly Kálmán
5.15

Csütörtök

ÁPRILIS 4

BUDAPEST I.

6.45: Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek.

Utána: Étrend. 10.00: Hírek.

10.20: „A komondor.” Szemere György elbeszélése. (Felolvasás.)

10.45: „Ahol a férjeket gyermekgondozásra tanítják.” Irta Nagy Daniel. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: A rádió szalózenekara.

1. Riedl: Spanyol keringő; 2. Zander: Aranyhegedű, caprice; 3. de Martino: Foxtrot; 4. Banyai Aladár: Szerenád; 5. Schack Manka: A csárdában; 6. Logodi Frigyes: Esti dal; 7. Huszka: Délibábos Hortobágyon; 8. Mietzner: Pizzicato-intermezzo; 9. Kötscher: Tangó; 10. Will: A viszontlátásra, harmonika-polka; 11. Losonczy Dezső: Este várlak én, angolkeringő; 12. Churchill: Részletek a „Hófeherke és a hét törpe” c. film zenéjéből. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Országos Postászenekar.

Vezényel Eördögh János. 1. Vincze Ottó: Toborzó és palolás; 2. Farkas Ferenc: Finn néptáncok; 3. Turry Peregrin: Részletek a „Büvös rózsza” c. meseoperettből; 4. Lautenschläger: Vidám vándor, polka (hegedűszó: Jáki Tóth Pál); 5. Pongrácz Géza: Kis szvit; 6. Rust: Három kívánság; 7. Krome: Huszárcsiny, intermezzo.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Ruszín hallgatónak.

„Ruszín lakodalom.” Csepinecz László előadása. (Felolvasás.) — Peredacsja dlya podkarpatszkich ruszinov. Vaszilij Csepinecz: Szvagyba podkarpatszkich ruszinov. Doklad.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszín nyelven.

5.15: „Magyar laboratóriumok.”

Benedek László dr. egyetemi tanárral beszélget Konkoly Kálmán.

5.40: „Kedvelt hanglemezek.”

6.45: „Szözlészeti, borászati tanácsadó.”

Fornády Elemér előadása a földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.

7.15: Hírek.

7.25: Dóry József magyar nótákat énekel, kíséri Kiss Lajos cigányzenekara.

Dalok. Népdal: A virágnak megtiltani nem lehet; Balázs Árpád: Ugy-e, hogy már tefelétek ragyogó tavasz van; Dóczy József: Megaradt a patak; Thegze-Gerber Miklós: Gyalogút-kocsit (Szondy József szövege); Népdal: Kéket nyílik az ibolya; Kárpát Zoltán: Te adtad nekem; Dankó Pista: Nem jó, nem jó; Szávozd Richárd: Aki a

szerelemet tagadni meri (Kubányi György szövege); Kókai István: Hiába süt a világra; Murgács Kálmán: Jegenyefák, jegenyefák.

8.10: Tömörkényi István novelláiból olvas fel Kabók Győző.

8.40: Énekes-zenés részletek a „Tokaji aszú” c. zenés vígjátékából.

Közvetítés a Magyar Színházból. Szövegét írta Szilágyi László, zenéjét szerezte Eisemann Mihály. Közreműködik: Fedák Sári, Kollár Livia; Dajbukát Ilona; Somló Valéria, Zimonyi Márta, Bilicsi Tivadar, Földényi László, Bársony István, Ráfkay Márton, Pethes Ferenc, Szilassy László, Z. Molnár László és ifj. Utassy Tivadar. A zenekart vezényli Losonczy Dezső. Rendező Lőránth Vilmos. (Hangfelvétel.)

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszín nyelven.

10.10: Dorita Boneva-Szoboszlai énekel zongorakísérettel.

10.40: Gécey Barnabás zenekarának tánclemez.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.

11.25: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

4.15—4.45: Jazz-számok hanglemezről.

6.15—6.45: Angol nyelvoktatás.

J. W. Thompson előadása.

6.45—7.15: Vitéz Galánthay Jenő hegedűl zongorakísérettel.

7.30: „Tragikus sorsú magyar írók.”

(II. rész.) Zimándi Pius dr előadása.

8.00: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és ruszín nyelven.

8.25—9.10: „Mai magyar szerzők.”

9.15: Wagner: Siegfried-Idill.

(Newyorki filharmonikusok zenekara, vez. Toscanini. Hanglemezről.)

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.I m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: Szlovák hallgatónak: „Jókai egyénisége.” Cziel Rezső előadása.

11.20: Szlovák népdalok hanglemezről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Hanglemezek. I. rész: Német operarészletek. II. rész: Szórakoztató hanglemezek.

4.15—6.20: Azonos Budapest I. műsorával.

6.15—6.45: Angol nyelvoktatás. Átvétel Budapest II-ről.

6.45—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójelű adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méterre.

Éjjel 1—2.30 óráig.

Nagykovácsi Ilona
7.25 (Rozgonyi felv.)

Péntek

ÁPRILIS 5

BUDAPEST I.

6.45: Ébresztő. Torna.
Hírek. Közlemények.
Hanglemezek.
Utána: Étrend.
10.00: Hírek.
10.20: „Történet az állatvilágból: Az okos eszesi és társa.”
Irta Nyáry Andor.
Felolvasás.

10.45: „A gümőkór elleni korszerű védekezés.”
Irta Szász Emil dr.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Anda Géza zongorázik.
Dohnányi: a) g-moll; b) fisz-moll; c) C-dur;
d) desz-moll rapszódia.

12.40: Hírek.

12.55: Éneklő Ifjúság.
Énekel a pestszenterzsébeti Gróf Apponyi úti állami elemi iskola énekkara, vezető Orosz István, zongorán kísér Szabolcs Máté és a budapesti Orsolya-rendi Szent Angéla leánygimnázium énekkara.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Magyar Revü Táncezenekar.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: „Mátyás király halála.”
Geréb László dr előadása.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: A rádlió szalózenekara.
1. Suppé: Költő és paraszt, nyitány; 2. E. Fischer: Jolly Jocker, foxtrótt; 3. Micheli: Gyermekjátékok; 4. Strauss János: Részletek a „Denevér” c. operettből; 5. Albini: Trenk báró, nyitány.

6.00: „Legfontosabb hozomány az egészség.”
Csapódiné Mócsy Márta dr előadása.

6.25: Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál.

7.05: Sportközlemények.

7.15: Hírek.

7.25: Nagykovácsi Ilona dalokat énekel zongorakísérettel.

7.45: „Il' re Mathia Corvino a l'Italia.”
Pálincás László dr olasznyelvű előadása.

8.00: A Filharmoniai Társaság hangversenyének ismertetése.

8.10: A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból.
Vezényel Gui Vittorio. 1. Rossini: Az olasz nő Algírban, nyitány; 2. Mozart: Divertimento, 17. sz. (D-dur); 3. Bach—Gui: Pastorale (előszőr); 4. Debussy: Nocturnes: a) Felhők (Nuages); b) Ünnepek (Fêtes); 5. Respighi: Római ünnep.

Szünetben kb.

9.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
A hangverseny után kb.

10.05: Hírek, időjárásjelentés.
Utána kb.

10.15: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Magyar és külföldi tánelemezek.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30—7.00: Gyorsírótanfolyam.

Szlabey Géza előadása.

7.00: Hanglemezek.

Baletzene. 1. Delibes: Coppelia, keringő (szimfónikuszenekar, vez. Clemens Schmalstich); 2. Rimszkij-Korzakov: Hópehely, szvit (londoni szimfónikuszenekar, vez. Coates); 3. Ravel: Daphnis és Cloe, balettszvit (párizsi szimfónikuszenekar, vez. Gaubert); 4. Prokofiev: A három narancs szerelme, induló és scherzo (bostoni szimfónikuszenekar, vez. Kuszevitzkij).

7.30: „Régi magyar diákélet.”

Kemény Gábor dr előadása. Felolvasás.

8.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

8.25: Rendőrzezenekar.

Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Suppé: Pique Dame, nyitány; 2. Meyerbeer: Ábránd a „Próféta” c. operából; 3. Részletek a „Piros bugyelláris” c. népszínműből (Szöllőssy feldolgozta); 4. Llossas: Tangó-bolero; 5. Sándor Jenő: Aranyom, foxtrótt; 6. Zeller: Egyveleg a „Csavargó” c. operettből.

9.30: Időjárásjelentés.

9.35: „Asszonyok a költők életében.”
(Gyöngyössy és Bessenyei.) Nagy Méda előadása. Felolvasás.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: „Kassa kereskedelme Nagy Lajos idejében.” Kőhegyi Imre előadása.

11.20: Dalok és hangszerzők hanglemezeiről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Könnyű hanglemezműsor.

3.45: Sz. Szilvay Viola énekel, zongorán kísér Bukovszky Anna.

4.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteron.

Éjjel 1—2.30 óráig.

Kevés pénzből — sok jót főz a háziasszony, ha étrendjét az útkiadású Ragyogó szakácskönyv receptjei alapján állítja össze. A könyv terjedelme 350 oldal és nyolcszáz ételreceptet tartalmaz. Ára díszes, félvászonkötésben, bérmentve 1 pengő 90 fillér. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány u. 12. Utánvéttel szállítva 75 fillérrel drágább.

*székely Nyíry László
6.59 (Párisi felv.)*

Szombat

ÁPRILIS 6

BUDAPEST I.

6.45: Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezsek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.15: Ifjúsági rádió. „A vaci n. kir. bór-
ipari szakiskola kis
honvédeli.” A közve-
títést vezeti Budin-
szky Sándor. Hangfelvétel.

10.45: „Mit nézzünk meg?”

A római agyagedényeket a Nemzeti Múzeum-
ban. Ismerteti Kovrig Ilona dr. Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál.
Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Hanglemezsek.

Operett-részletek. 1. Lehár: A mosoly or-
szága, előjáték (berlini áll. opera zenekara,
vez. Otto Hansgeorg); 2. Yvain: Francia
román (Tino Rossi); 3. Richepin: Venise-
szerenád (ének: Berthile Arnalína); 4. Jones:
A gósák, részletek (Sabina Meyen, Anni
Frind, Stellakis és Kuttner); 5. Kaesoh:
János vitéz, ábránd (Mária Terézia 1. honvé-
dgyalozred zenekara, vez. Fígedy Sándor);
6. Nevin: A vidám kis fiú, dal (John MacCor-
mack); 7. Friml: Drága szerelmem, én szerel-
mem, dal (Lilian Davis); 8. Jacobi: Sybill,
kettős (Szabó Lujza és Szedő Miklós dr);
9. Varney: Tiszt urak a zárdában, részletek
(szimfonikus zenekar, vez. Eugene Bigot);
10. Lüneke: Luna asszony, dal (Richard
Crooks); 11. Felix: „Cicák” — A hársfa alatt,
dal (Erna Sack); 12. Coward: Viszontlátlak,
kettős (Peggy Wood és Georg Metaxa); 13.
Herbert: Babák meseországban, a játékok
indulója (Viktor Koncert zenekara, vez. Shil-
kret).

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: „Motor Manó naplója.”

Harsányi Gizi meséje.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Rádióposta.

5.45: A rádió szalózenekara.

1. E. Fischer: Pezsgőmámor, foxtrott; 2.
Stolz: Dunai álmok, keringőábránd; 3. Le-
hár: Tangó a „Giuditta” c. operettből; 4.
Strauss János: Daloskedv, polka; 5. Billi:
Ördögszerenád; 6. Künneke: Intermezzo;
7. Rixner: Azurkék égből, tangó; 8. Szirmai:
Részletek az „Alexandra” c. operettből.

6.50: „A Douhetizmus és a mai háborúk.”
székely Nyíry László ny. vezérkari ezredes
előadása.

7.15: Hírek.

7.25: Solymossy Lajos és Darvas József jazz-
zongorakettőse.

7.40: „Vegyesz a mindennapi élet szolgálatában.”
Közvetítés a Székesfevárosi Vegyészeti és
Élelmiszervizsgáló Intézetéből. Beszél Budin-
szky Sándor. Hangfelvétel.

8.10: „Dalos-zenés utazás.”

Killán Zoltán hangképsora. Közreműködik
Nagy Izabella, Varga Imre, vegyes éneknyol-
cas, kíséri Pertis Pál cigányzenekara.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
ruszin nyelven.

10.10: Magyar és külföldi tánclemezsek.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia
nyelven.

11.20: Kurina Siini cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.45—6.15: A Szociális Misszió Társulat előadása.
Farkas Edit alapító főnökasszony: Missziós
üzenetek.

6.20—6.50: A földművelésügyi minisztérium
mezőgazdasági féléőrája.

7.25: „Emberek és kövek a VIII. kerületben.”
Jeszzenszky Sándor dr előadása.

8.00: Hírek, ügetőversenyeredmények, hírek
szlovák és ruszin nyelven.

8.25: Hanglemezsek.

1. Haydn: C-dur vonósnégyes (Pro Arte
vonósnégyes); 2. Händel: Vízi zeue (fil-
delfiai szimfonikus zenekar, vez. Stokowski);
3. Mozart: D-dur (Prágai) szimfónia (bécsi
filharmonikusok, vez. Bruno Walter).

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.

11.05: „Visszaemlékezés a finnországi Valamo
szent szigetbirodalmára.” Vasváry Edit elő-
adása.

11.25: Magyar indulók hanglemezzel.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsor-
ismertetés.

12—6.20: Azonos Budapest I. műsorával.

6.20—6.50: A földművelésügyi minisztérium
mezőgazdasági előadásának átvétele Buda-
pest II.-ről.

6.50—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. mű-
sorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilo-
cikluson, 32.38 méteren.

Éjjel 12—1.30 óráig.

Vegytan a mellényzsebben. A gyakorlati
tudnivalók valóságos kincsestára ez a köny-
vecske, a házi illatszerkészítéstől a folttiszt-
ításig és butorfényezésig minden kérdésre
választ kap e könyvből ügyes-bajos dolgai-
ban az olvasó. Kartonkötésben a könyv ára
70 fillér bérmentve, az összeg előzetes bekül-
dése mellett. Megrendelhető Tolnai Világ-
lapja kiadóhivatalában Budapest, VII,
Dohány uca 12 szám.

Old Sandal Water

ÜDITŐ, KELLEMES ILLAT

ÁRA: ½ ÜVEG P. 4.40.- ¼ ÜVEG P. 2.50.- 1/3 ÜVEG P. 1.50.

LADY ILLATSZERIPARI RT. BUDAPEST.

MÁSOK MEGHALNAK

Irta: SZÉKELY TIBOR

A fiatal férfi hátradőlt az autó ülésén s a szeme sarkából figyelte a feleségét. Lágyvonalú és nyugtalan női arcélt látott, amely csak egy pillanatra ragyogott fel élesen, a kocsis ablakán befűrődő lámpafényekben. Egyébként minden vonala, az arcnak és a léleknek is egész élete felolvadt a sötétségben s egyesült vele. „Nem is egyesül a sötétséggel, hanem kezdettől fogva azonos vele, mint minden ember” — gondolta a férfi kissé kábultan, mert megártott neki a lakodalmi poharazás. Ezután azon gondolkozott futólag, hogy mióta szereti és miért szereti ezt az idegen emberi lényt, aki már félnap óta törvényesen a felesége és nemsokára a valóságban is az lesz? De nem tudott most válaszolni önmagának ezekre a kínosan egyszerű kérdésekre. Inkább igyekezett himni abban, hogy zavartalanul és rendületlenül boldog. Hogyan is lehetne más, hiszen négyévi ismeretség és hároméves szerelmi légszomjú-ság után jutott el ideig, hogy most már szabadon vehet lélegzetet! Mellette ül ez a ragyogó, fiatal teremtes, akit szeret, s az autó az első közös lakás és a házasság minden misztériuma felé viszi őket. Szeretett volna most boldog és ábrándos mosolyt látni a felesége arcán; de beérte volna a zavar és elfogultság jelével is. Az arc azonban elrejtőzött a sötétség mélyében.

— Jobbról a következő sarokház, innen már láthatod — súgta a feleségének. A lakást ugyanis egyedül bérelte ki és rendezte be, három nap alatt. Az asszony csak most tudta meg, hol kezdik meg házasságukat.

Az autó éles fékesikorgással állt meg, néhány méterrel a kapu előtt. A férfi kitekin-tett az ablakon, összeráncolta homlokát, arra-felé pillantott, amerre a feleségét érezte a homályban s azt akarta ajánlani:

— Várjunk egy kicsit.

De a sofőr ekkor már kinyitotta az ajtót s a nő kilépett az uccára. Nagy, fekete, dobozformájú autó foglalta el előlük a helyet a kapu előtt és éppen ebben a pillanatban tolt belé négy férfi egy kisebb, fekete, hosszúkás ládát: egy koporsót. A négy bér munkás nyögve és kedvetlenül végezte dolgát, éppen úgy, mintha vasat öntött, vagy kutat ásott volna. A háttérből fuldokló zokogás hallatszott. A gyászolók homályos és bizonytalan csoportba verődtek az uccalámpák fényében; csak a lankadt fejek és meggörnyedt vállak

Kedves időöltés és hasznos hajtó foglalkozás hölgyek számára, ha szabad idejükben gomblyukrózsákat, zsebkés, szemüveg és retikülbe való egyéb börtárgyakat készítenek könyvkötésnél visszamaradt bőrhulladékokból. 1 kg ára **96 fillér**. Az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldjük. Megrendelhető Tolnai Világlapja kiadóhivatalában (Budapest, VII, Dohány u. 12.)

körvonala látszott. Az egész látomás alig tartott néhány pillanatig. Azután lépésben elindult a gyászos autó, utána a síró kíséret, — a férfi pedig gyorsan kifizette a kocsit, beleszaladt a feleségébe és szinte bevonszolta a kapu alá.

— Úgy bámészkodunk, mintha ráérnénk — mondta erőszakolt kedélyességgel.

— Hát nem érünk rá?

— Nem. Lehet sürgősebb dolgunk, mint az, hogy boldogok legyünk?

A nő nem válaszolt. Ridegnek és szórakoztatóknak látszott az arca.

— Ki halt meg a házban? — kérdezte hirtelen.

— Nem tudom. Honnan is tudnám, hiszen nem ismerek itt senkit!

Óvatosan nyitotta ki az előszobáját. Úgyelt arra, hogy ne üssön semmi zajt, — általában úgy mozgott most, mint a betörő, aki idegen lakásban jár és minden pillanatban várja, hogy tettenérik. A nappali szobában meggyújtott egy pirosernyős hangulatlámpát. A felesége mögé lépett és puha mozdulattal lesegítette róla a kabátot. Az asszony leült a kerevetre, elsimította szoknyáját és várta, hogy most mi következik. A férfi odalépett hozzá, hogy megcsókolja. De egy kérdés hirtelen megállította:

— Nem hallok? Mintha itt, a szomszédban sírnának.

— Nem hallok semmit. Nem is akarok... Nem fogjuk hallgatódzással eltölteni ezt az estét!

— Én sem akarom hallani, de nem foghatom be a fülemet! A fal mögött, három lépésnyire tőlünk, sírnak. Ugyanazok, akik az uccán sírtak a koporsó mellett.

— Lehet. Ne törődj velük, édes. Nem segíthetünk rajtuk. Mi sem zavarjuk őket, ők se zavarjanak bennünket. Nézz rám. Még nem láttam soha ilyen nagyinak és kéznek a szemedet. Ne félj tőlem. Arra gondold, hogy én itt vagyok veled, ne pedig arra, hogy a szomszédék közül hiányzik valaki.

— Igen. Terád gondolok — hangzott a válasza engedelmesen, de a női arc csak egy pillanatra világosodott meg a mosoly fényében, azután ismét elborult. A férfi éppen most akarta átölelni a vállát. De meglátta az ideges arckifejezést s a karja lehanyatlott.

— Mi baj van? — kérdezte.

— Semmi, semmi — rázta fejét a fiatal nő, mintha a rossz gondolatait akarta volna kirázni belőle. Felállt, megcsócolta a virágállványt, a könyvszekrényhez futott, — gondtalan és vidám igyekezett lenni. A férfi is felélenkült. Elfogta a feleségét, magához szorította és fülébe súgta azokat a becéző szavakat, amelyeket már egy éve ismertek mind a ketten.

— Rosszul hallasz? — kérdezte a nő és fülével megállt a fal meleti. — Hallgasd csak

a szívébe. Tudta, érezte, hogy nem mondott igazat. Hogy hazudott a leánynak, hazudott önmagának is. Ez az érzés nem volt szerelem, csak menekülés. Halálos rohanás a mult, a régi emlékek, a régi szerelem elől. Menekülés, eszeveszett futás. De hiába, a mult elérte most. Most, mikor nem is gondolta volna. Lecsapott rá, biztos, halálos ütéssel. Rab, fogoly, és soha, soha nem szabadulhat. Még mindig ezt a lányt szereti! Ez a megismerés vakító világossággal gyulladt ki benne. Szereti, égő, fojtó, lobogó tüzzel. Hiába volt a közöny, hiába volt a két esztendő minden csalása, hazugsága, hiába volt az a másik lány. Hiába... hiába...

Halk, reménytelen hangon kérdezte meg:
— És te...? Mi van veled...? Nem vagy még menyasszony...?

A lány megrázta fejét:

— Nem... Anyyra még nem jutottunk... Van egy férfi az életemben... Szeret... Én is őt... És hát majd egyszer... Hozzá is megyek...

Bólintott, hogy érti.

De a gondolatai megint összevissza csapongtak. Szóval vége. Most már igazán vége. Mászt szeret. Máshoz fog menni. A mult valóban mult lesz. Le kell zárni ezt az egész multat. Amit két évvel ezelőtt már végleg lezártnak gondolt. Igen, de hogyan? Most egyszerre ég a seb, gyötrő, pokoli tüzzel. És nincs menekülés, hiába minden. Most érezte, tudta, megértette, hogy az élet nem lesz ezután más a számára csak gyötrődés, szenvedés és alalom. Halálos, kínos, fojtó szürkeség. Nézte a lányt és összeszorult a szíve. Mintha minden elsötétült volna. Az ég, a nap, az egész világ. Élek? — kérdezte önmagától, vagy ez már a halál, a lassú és állandó zuhanás lefelé, valami mély és feneketlen örvénybe...?

A villamos zúgva robotott a fénylő délutánban. A lány lassan húzogatta a kesztyűjét. Aztán felkelt:

— Leszálok...

Kezet fogtak.

— Isten veled — mondta nagyon halkán, örültem, hogy...

— Én is — a lány rámosolygott kedvesen, — hát... akkor Isten veled...

Leszállott.

Még egyszer intett, aztán elfordult és sietős léptekkel tűnt el a villasor kanyarulatában. A villamos robotott tovább. Csattogtak a sínek, zúgtak a kerekek. De ő nem látott, nem hallott semmit. Csak ült, összetörten, mozdulatlanul. Gondolatok nélkül, lélektelenül. A végállomásig vitte a kocsit. Ott le kellett szállnia. Ott állott a végállomáson, tehetetlenül, ostobán. Nem tudta, mihez kezdjen. Kezébe még ott volt az a néhány szál virág, amit a menyasszonyának akart vinni. De már tudta, hogy nem fogja elvinni. Sohasem. Lassan, egyiket a másik után dobta le a földre. Aztán csak állt, mozdulatlanul, üres, kiégett szívvel, tehetetlenül. Mint egy gyerek, akinek kezét elengedték, és most nem tudja hová forduljon, merre menjen. Csak azt tudta, hogy boldogtalan.

De ezt egészen biztosan tudta.

NŐI SZEMMEL

A férfiak nem számítanak arra, hogy nemcsak ők szoktak a hódításaikkal dicsekedni, hanem a nők is. Két fiatal színésznővel történt a következő dolog. A moziban véletlenül összetalálkoztak egy idősebb híres Don Juanal, aki még ma is igen hódító külsővel bír. A férfi természetesen mind a két nőnek udvarolni kezdett. Az egyiknek odasúgta: hívjon fel szépasszony holnap 5 órakor, a másikkal meg azt duruzsolta: szívem felhívom holnap 5 órakor. Mit csinálhat reggel 9 órakor mást két barátó, minthogy leadja előbbi napi hódításaikat. Itt is az történt és miután látták, hogy ennél a férfinél nem a személy, hanem majd az elért siker a fontos, megbeszélték, hogy megtréfálják. 5 órakor pontosan a férfi fel is hívta megbeszélés szerint az egyik hölgyet és fél 6-ra találkát adtak egy uccakereszteződésnél. Rögtön utána a másik nő hívta fel és fél 7-re ugyanott adott találkát. A férfi igen izgatottan sétált a megbeszélt helyen, mert közben 6 óra lett és a hölgynek híre-hamva sem volt és attól félt, hogy a második talán hamarabb jön és akkor itt a baj. Régi közmondás, hogy a gondolat valósággyá válik, 1/47-kor mind a két színésznő együtt megjelent és a férfi kényeszeredett, ijedős köszönését bájos mosollyal fogadták... A történetnek nincs folytatása. (pr. o.)

INFLUENZA ELLEN
legjobb megelőző szer
a melegvízbe csepegetett
ODOL

A cégvezető türelmetlenül pillantott a falórára és ledobta tollszárát a tintatartó peremére. Akkor kinyílt a szobája ajtaja és behozták a fizetését. Átvette a borítékot, tartalmát kiszórta az íróasztalára és összehasonlíttotta az összeget a címlap elszámolásával.

Aznap kapta meg Rados Kázmér két hónapra visszamenően a fizetésjavítási különbözetet. Olyan pénz volt ez, amelyről az asszonya nem tudhatott, mert az előléptetéssel ugyan eldicselkedett otthon, de nem beszélt annak visszaható érvényéről.

Rados felugrott a székéről, pillanatig gondolkodott, aztán odalépett a ruhafogas elé, leakasztotta a kalapját és odatette maga elé az íróasztalra. A bankjegyek közül kihúzott egy ötvenpengőst, két-két sarkát pontosan összeillesztette, hosszában háromrét összehajtotta, a hüvelykujja körmével végighúzta, egészen összelapította, azután felnyitotta a kalapja börszalagját, beillesztette, aláretette a keskenyre formált papírpénzt és óvatosan visszahajlította a bőrbélést.

— Így, ni — mondta önelégült mosollyal az ajkán. *

Pedig egy alkalommal már majdnem rajtasztott Kázmér, mert megtalálták otthon a „dugaszpénzt” — így nevezte magában a titokban elsinkófált összegeket, — de szerencsére jól kivágta magát. A nadrágja felhajítását bontotta fel egyszer és oda szorított be húsz pengőt.

A szobalány kora reggel élesre vasalt nadrággal akart kedveskedni a gazdájának, vasalás közben azonban valami ropogott a ráncok között, kikapogatta és meglelte a papírpénzt. Elámulva vitte be az asszonyának.

— Tessék már nézni naccsága, mit tanítam.

— Hol?

— Az úr nadrágjában, alul a felhajításban. Radosné Kázmér orra elé dugta a bűnlejt.

— Hát ez meg micsoda?

Az ura ijedten pislogott.

— Ó... őő... Háhát pehersze — makogott, — ejnye, ej... látod kedvesem, így romlik el az én örömöm. A születésnapodra már ki is választottam egy... csodaszép színű emprimét, azt akartam megvásárolni ezen a pénzen és most...

Radosné erőszakolt kedvességgel mosolygott, hitte is, nem is az ura mosakodását.

Így hullott el a gyanú magja bőven termő talajba, csirája előbb csupán egy-egy hitetlen pillantás, később pedig a hajtása settenkedő és elűzhetetlen bizalmatlansággá bokrosodott. Ettől kezdve már naponként átkutatta az asszony az ura ruháit, pénztárcáját, még a cipőjét is.

*

Rados megigazította a jobbról baloldalra átfésült hosszú, de gyér haját, amely ugyan szerencsésen takarta le tar fejét, mégis meglátszott azon a hajviseleten, hogy ha a bal-

füle felett húzza meg az odáig átérő hajszálakat, akkor a másik füle felett fáj.

Az ötven pengővel kibélelt kalapot vigyázva tette a fejére és hazaindult.

Amikor a cégvezető kilépett a gyár kapuján, az éppen szemet fuvarozó kocsisok egyike éktelenül ordított és kegyetlenül ostromozta az egy pár igáslovát. Rados megállt, rosszszalon csóválta meg a fejét és rajtafelejtette szemét a robotoló muraközi állatokon. A nehéz, sallangos, rézveretes lószerszámokból nem látott egyebet, mint csupán a kétpár szemellenzöt. Összefacsarodott a szíve, mert abban a pillanatban a saját sorsát látta: ő sem tekinthet soha félre, őt is befogta az élet lerázhatatlan, örökös igájába, szájában szorítózáblát, hátán vastag, hurrkás nyomot hagyó ostorcsapásokat érzett, maga mellett az irányítórudat látta, fejét kötőfék szorította és ezt hallotta:

— Gyiii, hohóóó, curukk!

Lakása előtt állt már, csengetésére a felesége nyitott ajtót. Még akkor is élesen látta az igáslovak szemellenzőit a rézveretes monogramokat, a két egymásbafonódott betűt, amelyeket gondolatban hirtelen megszemélyesített: az egyik betű ő volt, a másik a felesége.

Hát ki a rabságból! Szabadulni, ha csak egyetlen estére is. Egy kis söröcske, rá három deci borocska, aztán feketekávé és Istenem! Cigányzene...

Kalapját az előszoba fogására akasztotta Kázmér, benyitotta a szoba ajtaját és a szokott havi fix összeget, a fizetését leszámolta az asztalra.

Igy vezette ezt be Radosné még a házasságuk elején; abban az időben szívesen engedett Kázmér a kényszernek, hanem ez a szokás azután rendszerré fajult, sőt olyan törvény lett belőle, amely ellen Rados hiába ágált, végül mindig megtört az ellenérvek nyomaszto sulya alatt.

— Kész a vacsora? — kérdezte Kázmér a köszönés után.

— Ugyan kérlek — mutatott felesége az ablakra, — hiszen még egészen világos van, félhétkor akarsz enni?

— Igen — igen, képzeld, el kell mennem, mert igazgatósági ülés lesz nyolckor a „finansziális ügyvitel újjászervezése” ügyében. Hát látod, még az estéjét sem töltheti az ember a családjával.

— Cő... cő... nahát — sajnálkozott a felesége, de ebből a hangból nem sok meggyőződés áradt.

Rados levetette a kabátját és a szék karfájára tette.

— Persze, át is kell öltöznöm, majd adja ki a lány a fekete ruhámat a szekrényből. Ha nem készül el az étel, nem baj, majd eszem valamit, ha hazajövök.

Az asszony megvárta, amíg az ura vetkőzött, akkor felemelte a ruhadarabokat és az előszobába indult. Odakünn mindent átku-

tatott, kiforgatta a zsebeket, de semmit sem talált, hát a kalapért nyult, végigtapogatta a külső szalagot, majd a bélést és rábukkant a bankóra.

Radosné megdöbbsent, a szíve a torkában dobogott, összeszorította a fogait, darabig tévovázott, hallgatódzott, ott topogott egyhelyben, majd hirtelen elmosolyodott az ötletére. Szétsimította a pénz és kiment a konyhába.

— Veron kérem — súgta a szobalánynak, — menjen le ide a fűszereshez, váltsa fel ezt az ötvenpengőst és hozzon érte tíz darab ötpengős ezüstpénzt. De úgy adja át nekem, hogy meg ne lássa a férjem. Megértette?

— Igenis, nacsága — felelte a lány és már ment is.

Radosné bement a szobába és legkészsége-
sebben szolgálta ki az urát, felöltöztette tetőtől talpig, még kölnivizes, tiszta zsebkendőt is adott neki. Közben egyízben ugyan kiment a konyhába, de hamarosan vissza is tért. Valami kis dolga akadt odakünn.

Kázmér már álszenteskedőn, szontyolódott képpel búcsúzott, homlokonsókolta a feleségét, aki azonban jól szemeltartotta férje minden mozdulatát.

— Siess haza, Kázmérkám.

— Mihelyt végeztem, azonnal jövök — nyult türelmetlenül a kalapjáért.

A felső búbján fogta meg a kalapját Rados, de már féluton, az akasztótól a fejéig érezte, mintha kicsit megsúlyosodott volna az a kalap; éppen a fejébe akarta nyomni, amikor a bőrbélés az ezüstpénz súlyától felnyilott és az ötpengős pénzdarabok, mint a zuhany, ráhullottak a cégvezető gyérhajú fejére. Esett az ezüstös.

Ott álltak egymással szemben az előszobában. Kázmérba befagyott a szó, mellére ejtette a fejét és visszasompolygott a szobába.

Az asszony kiszólt a konyhába:

— Veron, siessen a vacsorával, mert nem megy el az uram!

Azután felszedte a padlóról a szétgurult ötpengősöket és bement az ura után a szobába. Ott gúnyosan csak ennyit mondott neki:

— Nem kell „újjászervezni a pénzügyvitelt”, legalább is itt, nálunk nem.

K É T V E R S

Levél szándék nélkül

E levelem úgy írom, menedékül,
bár jól tudom, hogy szíved sosem békül,
a nappal már az éjszakába kékül,
egy lényt se hágy, egy lényt se hágy reményül.

Emléked int, bús levelek zörögnek,
idézetem ízét az őszi ködnek,
emlékeim csak tehozzád kötöznek,
egy-egy szavad is megmaradt öröknek.

Ha sétálgatsz esténként s nem vagy álmos,
csak föltekints, az ablakom világos,
az ablakom világos, mint e város,
mely izzón ég és hajnalig sem álmos.

Az életem csendes, nincs eseményem,
színházba járok magányos estéken
és eltűnődöm komoly, bús zenéken...
Lám, most kibújt a hold, ez ősi érem.

E levelem csak írom, menedékül,
bár jól tudom, hogy szíved sosem békül,
a nappal már az éjszakába kékül
s egy kicsiny lényt sem hagyott itt reményül.

JÁNOSY ILONA

ÜLTESS VIRÁGOT

Ütess, ápolj virágokat,
Lelkedbe ültess el dalom;
De ne várd azt, hogy színesen
Kikeljen fényes hajnalon.

Elég, ha sok mély gyökere
Továbbkúszik, új útra tér,
És más gyökér elágazó
Kis szálaival összeér.

IMECS BÉLA

Boldog házasságot akar élni?

Meg akarja ismerni a boldog házasság titkát? Tudni akarja a családi háborúságok őszinte okait? Szeretne házasesetéből minden békétlenséget kiküszöbölni? Szeretne olyan boldog lenni, mint amilyenek házassá-

életét legszebb álmaiban elképzelte? Olvassa el G. P. Heath-nek, **A férjhezmenés művészeté**c. nagyszerű könyv szerzőjének most megjelent művét, melynek címe:

A boldog házasság tudománya

Az olvasók ezreinek elismerőlevele tanus-
kodik „A férjhezmenés művészeté”-nek páratlan irodalmi és gyakorlati értékéről. Ugyanez a vélemény G. P. Heath most megjelent új művéről is, amely már megjelenésének legelső napjaiban több ezer példányban kelt el.

A kb. 250 oldal terjedelmű, izléses kiállítású mű ára bérmentve 1 pengő 50 fillér.
Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében Tolnai Világlapja kiadóhivatalában (Budapest, VII, Dohány ucca 12). Utánvét nélküli szállítással 75 fillérrel drágább!

Délibáb

*Milyen legyen
az új magyar
otthon*

Hall

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat Mária Valéria uccai székházának homlokzatáról vidám, színes zászlók lengenek a gyenge tavaszi szélben, napsütésben. Mintha külön felakarnák hívni a figyelmet arra, hogy ebben a házban egy olyan kiállítás van, amelyet mindenkinek érdemes megtekinteni. Mindenkinek, aki a zajos, lármás világban csak egy kicsit is ragaszkodik otthonához és törődik azzal is, hogy az otthon milyen legyen. Már az első pillanatban észre lehet venni, hogy a közönség javarésze kedves, ragyogóarcú, fiatal párokból áll. Ez nem csoda, mert vajjon kit is érdekelhetne jobban az „új magyar otthon” kiállítás, mint őket, akik most készülnek az otthon, illetve családi fészekalapításra.

Mit kell előljáróban elmondani erről a kiállításról, ahol a nagyszerű ízléssel berendezett szobák rengetege mutatja be meghitt szépségeit a látogatóknak. Van itt falusi parasztszoba, ahol az egyszerű ágyak felett ott van a fehérre meszelt falon a feszület, aztán van itt hangulatlamps, ivókészlettel, házikönyvtárral felszerelt kastélyszoba, egy szóval minden olyan otthonfajta, ami a magyar földön előfordulhat. A kiállítás bemutatott szobáiban mindenütt megtalálunk valamit, ami a mai divatos lakásokból bizony teljesen hiányzik. A magyaros formát, a magyaros színeket, a magyaros jelleget. Legkiválóbb iparművészeink gárdája tehetségének színejavát állította annak a célnak a szolgálatába, hogy a mai korszerű, városi lakásokba is belevigye a magyaros ízlést,

levegőt. És, hogy ez lehetséges, azt mutatja be az érdekes kiállítás minden egyes szobája. De ezek a finoman, kedvesen, hangulatosan berendezett ebédlők, hálók, társalgók másra is megtanítják a figyelő szemmel nézgelődő fiatal házaspárokat, jegyvespárokat. A mai ember lakása már kicsiny. Alig néhány

Ebédlő

Délibáb

helyiségből áll és többször konyha sincs hozzá, csak amolyan divatos főzőfülke. Különösen fiatalok költözködnek ilyen modern kalicka garszónlakásokba, ahol bizony sok töprengést okoz a berendezés. Milyen bútorok kellenek egy olyan szobába, amely háló, társalgó, ebédlő, könyvtár és dolgozó szoba egyszemélyben? Nos, erre a nehéz kérdésre is pompás feleleteket ad a kiállítás. Az ötletesnél ötletesebb elrendezések egész sorával találkozhatunk. Szociális jelentőségű dolog ez, mert megbizonyítja, hogy kispénzű fiatalok kislakása is lehet szép, és magyaros. Csupán ötlet és ízlés kell hozzá.

Ahogy az ember belép az előcsarnokba, egyszerre egy vidéki kastély finom úri halljában találja magát. Hall, angol szó. De itt ezt a hall-t sikerült tökéletesen magyarosra áthangolni. Benn, az épület udvarán háromféle magyar otthonfajtában gyönyörködhetünk. Jobbról falusi ház tornáca mosolyog világos, fehér síkjaival, szemközt családi kisvilla, kerti ház homlokzatrésze látható finom és ízléses megoldásban. A terraszára szívesen kiülénk kicsit sütkezéni. Baloldalon az alföldi táj szelid kék ege alá illő vidéki magyar úriház kerti homlokzatrészt láthatjuk. A szobanézés a földműveslaknál kezdjük. A konyha zöld nagy cserépkemencéje, mintha a frissen sült kenyér illatát árasztaná. Erős, egyszerű asztalok, székek, szekrények, polcok, ládák állnak itt. Ezek a paraszti bútorok nemes vonalaikban hordják magyaros jellegüket. Semmi „divatos” nincs rajtuk. Minek? A bútorok nem egy generációnak készülnek. Ha ma is faragatja valamennyi darabot az ifjú házaspár, az asztalos tudja, hogy egykor a dédunokák is enni fognak a ma készült asztal mellett. Nincs kedvesebb látvány, mint egy ilyen egyszerű, ragyogóan tiszta parasztszoba, ahol a barna bútorok, a fehér falak, a piros népihímzéses ágyneműk színe végtelenül megnyugtató. A kiállítás azt is bemutatja, hogy milyen legyen az ideális munkáslakás. Hálófülke és gyermekszoba is van hozzá, mindemellett nem foglal el nagyobb helyet a mai lakásoknál. Itt ellenben célszerűen és okosan van megoldva a lakás tervrajza és ez ad elegendő helyet mindenne. A bemutatott garszónlakás nagy népszerűségnek örvend a látogatók előtt. A tervező művészek egész serege dolgozott azon, hogy ezt az ideális kislakást létrehozza.

Gyermekszoba

Délibáb

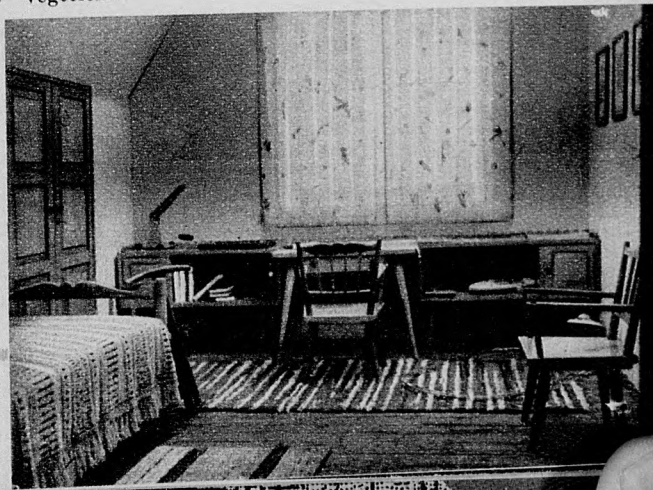
Háló

A falbaépített szekrények lehetővé teszik a többi bútor jó elhelyezését. A főzőfülkében hideg- melegvizet ad a mosdó. Szép fürdőszoba, nagy ablakok, fény, derű tisztaság, elegáns magyar bútorok valóságos elragadóvá teszik ezt a kis paradicsomot.

A bútorhuzatok magyaros hímzései nem hasonlítanak a városi álmatyó selymrezedákra, papagályokra. A nép hímzés-művészet legszebb, harmatos kedvességű formái támadnak fel ezeken a bútorszövegeken.

A városi bérházlakás három szobáját olyan kitűnő elrendezésben láthatjuk, hogy valószínűleg mintaképe lesz ez az elrendezés a látogatók lakásainak. Vikendház, műterem, vadászház zárja le a szobák, lakások sorát. Minden egyes szoba tucatnyi hasznos ötletet, elgondolást mutat be. Annyi gyakorlatilag azonnal felhasználható tanácsot kap a látogató, hogy valóban hálásnak kell lenni a nagyszerű kiállítás létrehozói iránt. A kiállítás szervezési munkálatait az OMIT kiállítási bizottságának elnöke, Richter Aladár irányította. A kiállítás tervezője Kaesz Gyula építő, iparművész tanár. Rajtuk kívül a kiállításon szereplő magyar iparművészek tehetséges gárdájának valamennyi tagja megérdemli az elismerést.

Ligetű Múria

Nem is rossz Pesten négernek lenni

Négerék. Mennyi egzotikumot rejt magában ez a szó, mennyi mellőzést, megalázást vagy éppen sikert jelent annak, aki a sors különös szeszélye folytán feketének született.

Budapesten csak néhány van belőlük. Nem a tudásukért, nem a munkájukért alkalmazzák őket, hanem elsősorban a külsőjükért. Kávéháznak, hotelnek bizonyos rangot jelent, ha török ruhába bujtatott néger szolgálja fel a feketét. A jazz is magasabb színvonalú, ha a szakszofónos, vagy legalább a dobos néger. Eredetibb így és feltűnőbb. A mulatóhelyek műsorában is akad egy-egy néger szám s a közönség mindig megtapsolja a gyönyörű szteppelést.

Sumi, a néger táncosnő
(Foto Brown)

Sumi, a fekete nő

Itt ül velem szemben Sumi, a néger táncosnő. Fogja a kezemet és simogatja. Lágyan simul a kezemre a feltűnően fehérkőrmös, keskenyujjú, majdnem arisztokratikusan karcsú, fekete kéz.

— Oly jó simogatni fehér kezet, nem utálsz? — kérdezi és firkészve rámmerszti különös mélységű szemét.

Feleletképpen megölelem. Közben csak úgy zizeg, csörög rajta a sok néger „speciality”, a háncszoknya, a sok gyöngykar- és lábperc.

— Neked megmondom, hogy az anyám szakácsnő Chicágóban, az apám pedig rabszolga volt. Én táncolok, mindig csak táncolok és nagyon jó volna egyszer fehér emberhez férjhezmenni. Az iskolában mindig csúfoltak és elverték, azért, mert fekete vagyok és a lokálban a lányok nem akarnak velem egy szobában öltözködni. A legborzasztóbb az, hogy még az unokám sem lesz fehér. Én legalább néger vagyok, de a mulatra, meszticre

Jack és Jim, a hasonnevű humoros zenészcég beltagjai

és a többi keverékre ti, gonosz fehérek, azt mondjátok, hogy jellemtelen. Ez nem igaz! Tudod? Nem igaz! Nem! Nem!

Szikrázó szemében igazi afrikai tűz ég, lábával toppant, kezével fenyeget. Így, ebben az égő szenvedélyben, mintha megszépülne csúnyaeska arca, mintha finomabbá válna tompa orra. Hirtelen annyira előnti a szomorúság, hogy leborul a kis toalettszatra és sír. Egy perc múlva már nevetve villogtatja fehér fogorát megint. Sumi fiatal, tüzes temperamentumú, csinos és jól keres. Mégsem akad európai férj neki?

Jim & Jack

Néger ikerpár is van Budapesten. Az ikrek java-férfikorabeliek, úgy negyven körül. Zenészek a javából. Jim kilenc hangszeren játszik, Jack tizenkettőn. Szintén amerikaiak, de ők még ismerik Afrikát. Onnan jöttek Európába, majd Amerikába, ahol évekig voltak, aztán újra európai körútra indultak. Zenebohócok? Nem. Többek annál: humoros zeneművészek. „Jim & Jack” — így tartja őket számon az európai és amerikai menedzser-had.

Meleg pullover és vastag posztóruha van rajtuk. Még így is dideregnek, pedig már nyoma sincs a nagy hidegnek.

— Bukamából, Belga-Kongóból jöttünk — meséli Jim, — nem lehet csodálkozni rajta, hogy majdnem megfagytunk a nagy pesti hidegben. Irtózatossan szenved ez néger embernek, még nagyobb, mintha a pestieknek kellene az Északi Sarkra menniök.

— Hogyan jutott eszükbe elköltözni Afrikából és új életet kezdeni?

— Fixre jöttünk. Kész szerződésre, amit egy barátunk szerzett, aki mint karmester már régebben járja a világot néger zenekarával. Budapesten most vagyunk másodikor. Évekkel ezelőtt már felléptünk a Városi Színházban egy néger zenekarral, de később önállósítottuk magunkat, mert így többet lehet keresni.

— Mennyit keres a Jim & Jack cég?

— Nehéz volna kiszámítani, mert teljesen változó. Néha három hónapig nem keresünk semmit, különösen most, amikor nem tehetünk eleget egy csomó amerikai szerződésünknek. De amikor fellépünk, akkor nem panaszkodhatunk. Nagy számok vagyunk — teszi hozzá elégedetten.

— Budapesten fellépnek?

— Igen. Csak még nem tudjuk, hol? Ugyanis két ügynökséggel tárgyalunk és még mind a kettőnél anyagi differencia van közöttünk.

Ugy látszik, a négerék nem csak jó muzikusok és táncosok, hanem jó üzletemberek is.

Fekete, hozzon egy feketét!

A margitszigeti Palatinus szállóban csinos, karcsú, jóképű fekete legény szolgálja fel

Déliabál

a feketekévé. Török ruhában van ugyan, ami a gőzölgő, tiszta babkávéhoz legjobban illik, ő maga azonban — olasz állampolgár. De csak az olasz—abesszín háború óta az, mert tulajdonképpen — abesszín. Hazájából ő az egyetlen, aki Magyarországon telepedett le.

Teclé Cassának, becézve Tommynak hívják. Ugy beszél magyarul, mintha itt született volna.

— Mióta él itt? — kérdezzük.

— Augusztus 20-án lesz tizenegy éve. De már az első évben jól beszéltem magyarul.

— Abesszíninának melyik részéről való?

— Addisz Abebában laktunk, apám testőr volt a négus mellett. Szép, magas termete tette különösen alkalmassá erre a posztra. Most birtoka van, abból él. Ritkán levelezünk. Tizenhárom éve nem voltam otthon.

— Nős, nőtlen?

— Sajnos, még nőtlen vagyok.

Ali, a közkedvenc

A „sajnos nőtlen” abesszín férfiszépségtől menjünk át a Ritzbe, Pekir Abdin Sulejmánhoz, aki Egyiptomból, Alexandriából származik. Bár *nem néger*, sötét bőrével mégis különös szint képvisel az előkelő szállóban.

— Azonnal jön Ali, csak most éppen ebédel, — mondja a pincér és míg a népszerű Ali megérkezik a friss, forró feketével, figyelmesen szóval tart:

— Alit mindenki szereti. Pontos, szorgalmas és jólelkű. Ilyenek általában az egyiptomiak, ellentétben a négerekkel, akik kapzsi természetükről nevezetesek. Európa nagy nemzetközi szállóban. Ali nemrégiben beteg volt s most mindnyájan örökösünk az egészségére, ezért nem is zavarjuk ebéd közben.

De most már megjelenik Ali is, teljes török pompában, kezében kávéfőzőgéppel. Meghajlik előttem, bemutatkozik és keztesókol, európai módra. Folyékony magyar beszéde feltűnő. Nemsak gördülékenyen, a legkisebb fennakadás nélkül beszél, hanem tisztán, minden idegen akcentus nélkül ejti ki az egyes szavakat, sőt ismeri a különleges, zamatos magyar kifejezéseket is.

— Mióta van Magyarországon?

— Évtizedek óta. (Igy mondja tisztán, hibátlanul.) 1912-ben már magyar állampolgár voltam. 1918-ban megnősültem. Feleségem pesti magyar asszony. Három lányom van — teszi hozzá nem kis apai büszkeséggel s meg is mutatja a fényképeket. A legidősebb Zulejka, 17 éves, utána a 16 éves Fatimi következik, aki Mohamed leánya után kapta ezt a nevet, a legkisebb pedig a 14 éves Vilma Borbála.

— Milyen iskolába járnak a kislányok?

— A két idősebb ballettiskolába, a legkisebb még csak negyedik polgáriba.

— Mikor viszi el a családját Egyiptomba?

— Megígértem a feleségemnek és a gyerekeknek, hogy egyszer majd ellátogatunk Alexandriába, de még eddig nem került rá a

sor. Pedig két testvérem állandóan hív haza, nem szeretik, hogy itt vagyok. Akkor is ellenezték, hogy átjöjjenek Európába, amikor két barátommal, mint kereskedők útnak indultunk egy csomó szőnyeggel és török dísztárgyakkal. Aztán a viszonyok változtak s mint kávéfőző jobban megtalálom a számításomat.

Elnézem az arcán a titokzatos jeleket. Nem lehet sebfordítás, annyira szabályos. Három egyforma vonal mindkét arcán, a halántéka alatt. Nem állhatom meg, megkérdem, miféle jelek ezek?

— A Nubia-törzs jele. Három éves korunkban késsel háromszor bemetszik mind a két arcunkat. Ez jelenti, hogy egy törzshöz, egy családnak tartozunk. Az én törzsem Kara Mustafa leszármazottait kapcsolja össze.

Teclé Cassa abesszíniai férfiszépség, a Margitsziget népszerű Tomyja

Pekir Abdin Sulejman, Kara Mustafa leszármazottja 1912 óta magyar állampolgár

Sulejman magyar felesége és három leánya (Amatőr felv.)

— A többi törzseknél természetesen más a jel. Némelyek fülbevalót hordanak, mások a felsőkaron helyezik el az örök időkre szóló ismertetőt. A mai egyiptomi fiatalság azonban már jelnélküli. Modernek. Én is modern szellemben neveltem a lányaimat. Ők római katolikusok, mint a feleségem, csak én maradok mohamedán, amíg élek...

Sumi, Jim, Jack, Tommy és Ali... Valamennyien ügyesen elhelyezkedtek a nagy, fehér, második házában. Vajjon igazán boldogok?

Hattasy Katalin

Valami különös meghatottság vett rajta erőt, amíg felszállt a vonatra. Lassan végigment egy másodosztályú kocsifolyosóján s örült, hogy üres fél-fülkére bukkant. Gondosan elhelyezte csomagját, levette s elsimította felöltőjét, mégegyszer gondosan megnézte vasúti jegyét, melyet arcképes igazolványával együtt külső jobb zsebébe süllyesztett, rágyújtott egy cigarettára, a gyufát elfújva a hamutartóba helyezte s csak mikor mindezzel elkészült, akkor foglalt helyet végre. Amint leült, pillanatra idegesség fogta el. Csak most vette észre, az ülés háttal van a menetiránynak. De aztán megnyugtatta magát. Eszébe jutott, két év előtt a társaskiránduláson Olaszországban járva is így volt, mégse lett semmi baja, pedig gyorsvonaton utaztak. Talán nem is igaz, hogy ettől rosszszul lehet az ember — füzte tovább gondolatait, — legalább is nem lehet általános érvényű igazság, mert akkor más megoldást találtak volna az ülések elhelyezésére. Ilyenképpen elintézve ezt a problémát, a tanár úr most már kényelmesen hátradőlt a bársonypamlagon s cigarettája füstjébe nézve, egész lelkével újra a találkozóra gondolt, mint két hét óta mindég, a nappal és éjszaka minden percében, mióta kézhezkapta a levelet, amelyben két osztálytársa felkéri azokat, kik a ladányi gimnáziumban 1914-ben érettségiztek, jöjjenek el — itt a pontos idő és hely megjelölése következett, — huszonöt éves találkozóra s hozzák magukkal, már akiknek van, feleségüket és gyermekeiket is.

A tanár úr lehunyta szemét. Gondolatai messze jártak évek, évtizedek távolságában s míg a vonat kattogva nyelve a kilométereket, elvonat előtte egész élete. Látta a kis házat, amelyhez legrégibb emlékei fűződtek, Sári nénit, a nagynénjét, amint az uccai szobában naphosszat a varrógépje fölé hajol, a kis kertet, az ő birodalmát, jószagú virágaival s a két hatalmas orgonabokrot, amelyek alatt annyit játszott és annyit ábrándozott későbbi években, ha a jövőre gondolt. Két éves se volt, mikor előbb apját, majd édesanyját elvesztette. Sári néni, anyjának leánysorban maradt nővére vette magához s nevelte emberré szeretettel abból a csekélyke jövedelemből, mit éjt-nappallá tevő szorgos

munkájával keresett. Ő, hogy óvta mint kisgyermeket, hogy féltette később, mikor felcseperedett, a világtól, a rossztól. Mennyit remegett, mennyit imádkozott érte a háború éveiben s milyen boldog volt, mikor haza került. Az egyetemi évek küzdelmes időszaka jutott eszébe s a pillanat, mikor végre kezében volt a tanári diploma. Mindig úgy képzelte, ezen a napon megszűnnek a gondok mindkettőjük számára. Nem így történt. Abból a fizetésből, amit előbb mint óradíjas, később mint helyettes tanár kapott, kenyérre is alig futotta az infláció éveiben. Évek teltek újra, míg megjött a rendes tanári kinevezése. Az első vonattal utazott Sári nénihez s annak minden gyengéd tiltakozása ellenére összecsomagoltatta keyés holmiját, felmondta a lakást, őt pedig vitte magával, vitte magához Pestre. Vitte a szó szoros értelmében. Mert Sári néni, mikor kezében az aranyhalakat tartalmazó befőttes üveggel, karján a hímzett szatyorról, amelynek mélyén bepólyálva Micu lapult, kedves macskája, kitől el nem vált volna a világért sem, utóljára lépte át a kis ház küszöbét, ahol életét töltötte, falfehér arccal megtántorodott s biztosan összeesik, ha nem karolja át. Akkor, abban a pillanathan érezte és értette, mekkora áldozatot hoz Sári néni, mikor követi őt a városba, amely Szodoma és Gomora volt az ő szemében.

A vonat váltókon kattogott és megállt. A tanár úr pillanatra kitekintett az ablakon s megnagyodva látta, kevesen szállnak fel, azok is harmadosztályú utasok. Nem szerette volna, ha valaki zavarja. Új cigarettára gyújtott s míg a vonat tovább indult, megjelent előtte a kis budai lakás képe, amelyet Sári néni olyan példás rendben tartott. Vasárnap délutáni sétákra gondolt, a Sári néni egyetlen szórakozására. Mert sem színházba, sem moziba nem tudta elcsalni soha. Moziba azért nem, mert rontja a szemét, mely ügyis gyenge, színházba, mert látni se akarta azokat a hírhedt személyeket, akik ott mutogatják magukat. Csak templomba járt, meg reggelenként a vásárcsarnokba, ahol csakhamar barátságba keveredett minden vidéki áruossal, pedig a házban, ahol laktak, nem ismerkedett senkivel. Aminthogy pesti emberrel sem barátkozott össze haláláig soha. Halkan járt-kelt a lakásban egész nap s hihetetlen sok dolga volt azzal a körülrhatatlan valamivel, amit röviden háztartásnak neveznek. Csak a kanári madaraival meg a macskájával beszélgetett néha. Aztán este csendesen leült öreg karosszékébe s órákon át nézte szóltanul, ha ő olvasott vagy diákjai dolgozatát javította. Így éltek évekig. Egyszer délbén, az ébédnél Sári néni összerázkódott. Meghűlt — legyintett. Estére negyvenfokos láza volt. Félre beszélt. Egyre a kisvárost emlegette, ahol életét leélte. Tehetetlen nyomorúsággal ült mellette. Érezte, tudta, nem adhatja nagyobb, kedvesebbet neki, mintha hazavinné kihűlt testét a kisváros csendes temetőjébe. Hiába. Anyai pénz, amire ehhez szüksége lett volna, képtelen volt előteremteni. Így a budai föld fogadta ölébe Sári néni hamvait, ő pedig tavasztól őszig minden vasárnap el-

látogat hozzá néhány szál virággal és sohase érezte, hogy tulajdonképpen egyedül van.

Állomás állomást követett, a tanár úr anélkül, hogy tudta volna, már a tizedik cigaret-tát szívta.

Vajjon mi lett a többiekkel, gondolta aztán. Arcok villantak emlékezetébe, nevek jutottak eszébe, melyekről régen megelégedett. Egy diákrajás, táncórák, egy kislány, kihez anynyi verset írt valaha. Önkénytelenül mosolygott ezen a gyerekségen. Az érettségi bankett asztalát látta. Huszonhárom fiatalembert, tele életkedvvel, reménnyel, tervekkel. Ugyan mi lett belőlük? A kis Sággyra gondolt, mivel egy padban ültek s annyit minisztráltak a barátok templomában. Szelid, szőke fiú volt, papnak készült, biztosan plébános azóta. Négyessy Elemérre. Ő volt a legesinosabb az osztályban s a legjobb vívó. Már gyerek korában az volt az álma, hogy lovas tiszt lesz. Olvasta is időnként, hogy nemzetközi versenyeket nyert. Alig várta, hogy viziontlássa. Szénássy Feri jutott eszébe. Milyen kedvesen szemtelen tudott lenni. Mindig irigyelte, ahogy félvállról beszélt mindenkivel, velük és a tanáraival. Tulajdonképpen senki se szerette s egy kicsit mindenki szívesen hasonlított volna hozzá mégis. Mindig azt hitte róla, hogy képviselő lesz, vagy főispán. De aztán eltűnt a szeme elől. Azt tudta, hogy hárman elestek közülök s hogy szegény Kiss Jancsit, még egyetemi hallgató korában elvitte a spanyolnátha. Hanem a többi tizenkilenc?

A tanár úr idősegesen nézegette az óráját s minél közelebb volt az érkezés ideje, annál türelmetlenebb lett...

Este az „Oroszlán” különtermében nagy társaságot talált.

— Szervusz, Farkas — sietett elébe egy kövér, kopasz emberke s hangos lelkesedéssel ölelte magához. — Gyere, hadd mutassalak be a feleségemnek.

Majoros Jóska volt. Ma köz- és váltóüggyvéd s négy gyermek apja.

Sorba kezelt mindenkivel. Amíg az arcokat vizsgálgatta, úgy látta, hogy a többiek fel-

tűnően megöregedtek, Vacsoránál az asztal végére húzódott, Pataky Sándor mellé. Eleinte meglehetősen feszes volt a hangulat. Majoros, aki rendező volt, szónokolt is, de éjfél felé a sok apró történet, amit felelevenítettek, valahogy összelegítette a társaságot. Azt látta rögtön, hogy többen hiányzanak.

— Hol van Szénássy Feri? — kérdezte bátortalanul.

— Elzúllott a szerencsétlen — harsogta Majoros, — ő tehet róla. Barátom, a mai világban csak munkával lehet boldogulni.

A tanár úr soká hallgatott. Két óraker már alig voltak párah. Pataky Sándor kitarított mellette.

— Majorosnak látom jól megy a dolga.

Pataky, aki egy szomszédos község főjegyzője volt, csendesen felelt:

— Sok kliense ment tönkre, míg háromszáz hold földet szerzett, meg egy nagy házat a főtéren...

Mikor aludni tért már zúgott a feje. Tudott mindent.

Szegény kis Sággy, hát nem került haza az orosz fogságból. És Négyessy Elemér. Ragyogó pálya, előkelő házasság s mégis szíven lötte magát. Miért? Ki válaszolhatna erre? És Szénássy, Isten tudja, sajnálta egy kicsit. Valahogy mást érdemelt volna...

Másnap megvolt a Tedeum s az ünnepség is. Alig várta, hogy vége legyen, ment a temetőbe. S ha a város idegenné is lett számára, ha a találkozás csalódást is hozott, ott végre otthon érezhette magát.

Mennyi ismerős név köröskörül. Az egész régi Ladány itt van körülötte. Meg-megállt egy-egy fejfa előtt s már alkonyodott, mikor haza indult.

Este, míg vonatja kirobogott az állomásról, a kocsi folyosóján maradt állva mindaddig, míg láthatta a várost. Mikor az utolsó vilnyilámpa fénye is elveszett az éjszakában, a tanár úr bement a fiúkébe. Szomorú volt és kifosztott és most először érezte, hogy egyedül maradt.

A vonat egyhangúan zakatolt az éjszakában.

TAVASZI SZINEK

A naptár szerint tavasz volna. És miért ne volna. Hát minek higgyen az ember, ha nem a naptárnak? Hiszen jól is nézne ki a világ, ha már a naptár sem mondana igazat.

Bizony, bizony, itt a tavasz.

Tudjuk, hogy minden évszaknak meg van a maga sajátos egyéni színe. A tél színe fehér, a tavaszé a zöld. A nyár színe a piros. És az ősze a sárga.

Hogy aztán ennek az ideai tavasznak melyik a maga egyéni színe, azt nehéz volna meghatározni. Mert, hogy a zöld nem az ő színe, az egyszer szentigaz.

— Kérlek — mondta a piktör a körúton a barátjának, — az én képeimen most egyesítve vannak a tavasz színei.

— És melyek azok a színek?

— A lila és a kék.

— Ugyan ne bolondozz!

— Hát nézd meg a képemet. A hidegtől lila és kék. D.

Szerkesztői üzenetek

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben válaszokat nem adhatunk, még abban az esetben sem, ha válaszbélyeges borítékot kapunk.

Kéziratokat, fényképeket nem őrzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

Színházrajongó. (38.) Ma már a színházak mind bérletrendszerre vannak kiépítve, így hát természetes, hogy bizonyos időkben új darabot kell bemutatniuk még az esetben is, ha egy-egy darabjuknak nagy sikere van. Természetes, ha egy darabnak átütő sikere van, akkor egy színháznak mindig módot kell találnia arra, hogy mint színházi nyelven mondják, engedje kiútai a sikert.

Marion. (40.) A kitűnő primadonna valóban évek óta nem játszott a színpadon, amit minden körülmények között érthetetlennek kell mondani. A primadonna operaénekesnő volt, mielőtt operettprimadonna lett volna.

17 évesek. (40.) a) Mossa le fejbőrét hetenként legalább kétszer langyos sóborszesszel. Utána kösse be haját fejkendővel néhány órára. Aztán jó erősen át kell kefélni a haját. Párszori kezelés után máris elérhető a javulás. b) Ilyesmit villanykezeléssel szokás eltüntetni. Szerintünk kozmetikus orvoshoz kellene fordulnia. c) Szájpírosító, ardra nem használható.

Tanácsot kérek. (42.) Így látatlanba természetes, hogy nem tudunk megfelelő krémet ajánlani, de miután úgy látjuk, hogy főleg arcbőrének fehéritéséről volna szó, legjobb lenne egy citromos kúrát használni. A citrom a fehéritésen kívül még táplálja is az arcbőrt, amely így a téli hónapok után kétszeresen fontos. Meghámozott és karikában szelt citrommal kétszer hetenként dörzsölje be arcbőrét, a citromnedvet néhány percig hagyja rajta s aztán meleg vízzel mossa le. Mint írja, mindössze 19 éves. Még nagyon korai püderet és pírosítót használni. Ebben a még szinte gyermekkorban olyan üde és hibátlan az arcbőr, hogy nem szorul semmiféle kozmetikai szerre.

T. G. (34.) Szíves sorait köszönjük.

Kép, modell. (36.) 1. Levélben legnagyobb sajnálatunkra nem válaszolhatunk. 2. A cikk nem közölhető, mert kéziratokkal el vagyunk látva.

Verá. (36.) Igen, az gyakran előfordult már, hogy az esetben, ha a filmben nagy szerep jut a zenének, rádióközvetítést is kapunk.

Virág. Szolnok. (14.) 1. A mítesszeres bőrt nem kinyomkodással kell gyógyítani, hanem kozmetikus orvosra kell bízni a kezelést. 2. A korpás fejet célszerű reggel és este hosszasan kefélni s alkoholos vízzel vagy valamilyen hajvízzel gyakran lemosni.

Manci. (38.) A kávéfelfújt vaniliakrémmel igen kitűnő, bizony nem árt, ha megtanulja. lme a készítés módja: 6 kiflit apróra vágva 3 deci erős feketekávéval elkeverve, ¼ óráig

állni hagyunk, azután az egészet elkeverve, 5 deka meleg olvasztott vajba téve, addig főzzük, míg leválik a lábasról. Ha kihűlt, 3 tojás sárgáját habarjuk bele egyenként egy-egy kanál porcukorral, legvégül a 3 tojás keményre vert habját adjuk hozzá. Olvasztott vajjal megkent s porcukorral beszórt formában háromnegyed óráig gőzben főzzük. Melegen, vanilincukorral bőven behintve, szolgáljuk fel.

U. R. (28.) Bármelyik zeneműkiadó-társaságunk bemutathatja.

Ideál. (30.) H. H. címe: Budapest, Naphegy ucca 21. sz.

Berta 10. (32.) H. F. Amerikában van. Közlebbi címe nem ismeretes.

Debrecei kisleány. (2.) A kérdezett cím Metro Goldwyn Mayer, Calif.

Három a kislány. 1. Z. M. néhány éve játszik csak, Pesterzsébeten lakik, egyébként, ha a Magyar Színházba ír neki, bizonyára szívesen válaszol azokra a kérdésekre, amelyekre nekünk nincs módunkban válaszolni. 2. F. S. férjénél volt, de elvált. 3. H. H. férjénél volt és jelenleg is férjes asszony. 4. Sz. M. jelenleg külföldön van, így hát nem szerepelhet a rádióban.

Kék ibolya. (6.) H. J. jelenleg Amerikában van.

G. Ecat. (8.) Nem szerepel. A címet csak a daltól kapta az operett.

Szép nő. (10.) Nincs férje. A Vígszínházhoz tessék írni neki.

S. József. (12.) Önnek legjobb volna az Egyesületi iskolába felvétetni magát. (Budapest, Dohány ucca 20.) Augusztus végén jelentkezézzék személyesen, vagy levélben. Valószínűnek találjuk, hogy felveszik, feltéve, ha tehetségesnek találják. A második évben már tandíjkezdvezményben részesülhet.

Szeretném. (12.) 1. A sok mozgás mindenesetre fogyaszta. 2. A versek, sajnos, nem közölhetők. Még sokat kell fejlődnie ahhoz, hogy közölhetőt írhasson.

A. Gusztáv. (14.) A Vígszínházhoz címezheti a levelét.

Benedek. (18.) Erre legnagyobb sajnálatunkra nem vállalkozhatunk.

Ch. Erzsébet. (20.) 1. Sem írott, sem íratlan illemszabály erre nincsen, ez igazán megértés és felfogás dolga, kétségtelen azonban, hogy az udvariasság, még ha túlzott is, sohasem tévesztheti el a hatását és csak használhat. A második kérdésre nincs módunkban válaszolni.

Viktória. (22.) A. W. Berlin, Ufa. Természetesen németül. Mester.

Előfizetési árak:

¼ évre 1 pengő 80 fillér, ½ évre 3 pengő 60 fillér

Felolós szerkesztő: BIBÓ LAJOS
Felolós kiadó: PAIZS GÉZA

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.

Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma:
14-23-39 és 14-23-50

TÖBB MINT 2000 ELHUNYT ELŐFIZETŐ HOZZÁTARTOZÓJA KAPTA MEG EDDIG LÁPVÁLLALATUNK UTJÁN AZ ELŐFIZETÉSSSEL KAPCSOLATOS BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEGET. A lapok terjedelmének hatósági korlátozása folytán, az újabb kifizetésekről a fényképfelvételeket és az előfizetők névsorát, helyszüke miatt nem közölhetjük.

Divat

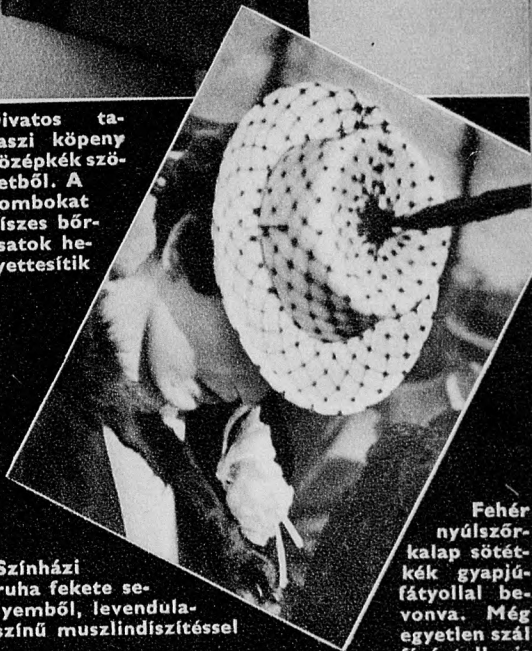

Galambszürke tavaszi kosztüm esikös ingblúzzal és puha fillekalappal

Divatos tavaszi köpeny középkék szövövből. A gombokat díszes bőr-csatok helyettesítik

Színházi ruha fekete se-lyemből, levendula-színű muszlindíszítéssel

Féher nyúlszőrkalap sötét-kék gyapjú-fátyollal bevonva. Még egyetlen szál fécántoll is díszíti

evervé,
addig
ihült, 3
nt egy-
3 tojás
vasztott
formá-
k. Me-
e, szől-

ársaság-

Naphegy

van. Kö-

zett cím

e játszik
at, ha a
szívesen
ekre ne-
2. F. S.
jnélt volt
M. jelen-
pelhet a

erikában

et csak a

inházhoz

volna az
(Buda-
regén je-
en. Való-
tve, ha
ben már

minden-
nem kö-
e ahhoz,

z címez-

sajnála-

m iratlan
megértés
ban, hogy
sohasem
asználhat.
ban vála-

. Termé-

gő 60 fillér

OS

MDAI
AT RT.
12.

mszámát:

G EDDIG
ÁSI ŐSZ-
tésekről a
tjük.

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő április 4. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	12
13						14						
15					16		17					
18				19					20			
21				22			23	24				
25			26				27					
28		29				30						
31			32	33					34	35		
36							37	38				
39					40	41				42	43	
44												

DELIRAB 13 52.

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 31, 39, 44, függőleges 1, 2 és 12

Vízszintes sorok:

1. Dankó Pista csárdása. 13. Nővény és női név. 14. Világrész. 15. Bozót. 17. Nem mond igazat. 18. Földmunka. 19. Mértani vonal (ékezetthiány). 20. A. L. Y. 21. Hevesen mozgat. 22. Barom nyakába akasztják. 23. Ezer kilogramm. 25. Farkas Géza. 26. Férfinév. 27. Északafrikai tartomány. 28. Jég — németül. 30. Nyivákol — tájszólással. 31. Friss zöldborsó, rizs és csirke húsból kevert étel. 34. Igaz. 36. Vissza: porond, küzdőtér. 37. Haj — németül. 39. Az első nagy hindu felkelés vezére (1825—1858). 42. Le. 44. Medúza és polip alakú tömlős állatok vagy úrbélűek egyik altörzse.

Függőleges sorok: 1. Nagynevű magyar zeneszerző. 2. Lakáj. 3. Kiszór. 4. Méhlikás (névelővel). 5. Nagy madár. 6. A lecsapott villanykapcsoló. 7. An dem. 8. A budapesti Nemzeti Színház tagja, kiváló színművész. 9. Meny-

asszony. 10. A banánt termő pálma neve. 11. Tanulni. 12. A mi füleinknek kedves dalok. 16. Mikes Kelemen előneve. 22. Határrag. 24. Az olajfa termése. 29. Takarmány. 30. Semmi — latinul. 32. A ceruza régies neve. 33. Török magasrangú katonatiszt (ékezetfelesleg). 35. Kaszál. 38. A latin határozói eset rövidítése. 40. Idegen prepozíció. 41. Mássalhangzó kiejtve. 43. Ékezettel: paripa.

Payper

A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Az én Pegazusom. 13. Január. 14. Valera. 15. Ölel. 16. Ölö. 18. Érog (góré). 19. Vak ló. 21. Iram (Mari.) 22. Sy. 23. Ób (bő). 24. A tető. 26. Ajha. 28. Zém (méz). 30. Vaksí. 31. Kár. 32. Erika. 34. Ef. 35. Alzo. 36. Lira. 38. Ok. 40. Mar. 41. Épít. 43. Kinos. 46. Jókai. 48. Sározás. 51. Ezernyolcszáz.

Függőleges sorok: 1. A jövő zenéje. 2. Zalabér. 3. Ének. 4. Nulla. 5. Pá. 6. Erő. 7. A vörös fonál. 8. Za (az). 9. Uléma. 10. ser. 11. Orosháza. 12. Magyarorosz. 17. Litke. 20. Ótvar. 25. Ea.

27. Jklm. 29. Milike. 33. Kitar. 37. Ak. 39. Korc. 42. Póz. 44. Iso. 45. Sos. 47. In. 49. Zz. 50. Áá.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszüke miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük. A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtői közül Dán Jenőné, Bp., Sallai Ferenc, Z., Kovács József, K., Dorogi Károlyné, Sz., Hirn Ferenc, P., Skoller István, H., Óvári Jenő, Z., Juszt László, Bp., Rácz Zsigmond, R., Kiss Erzsébet, R., könyvjutalomban részesültek.